

Novadu
ģerboņi

5. lappusē

Veselības ministrijas
paveiktais
100 dienās

8. lappusē

Policijas darbinieku
un jauniešu
sportiskās
aktivitātes

12. lappusē

Daba pārsteidz ar neparastām parādībām: halo Mēness virs Preiļiem

18. februāra vēlā vakarā — laikā no pulksten 22.00 līdz pusnaktij un kādu stundu pēc tās — virs Preiļiem bija vērojama reta parādība — Mēness ar lielu, melnu izteiktas formas apli ap to. Gar apļa ārmaļu bija redzams vājāk iezīmēts varavīksnes loks, kas ieskāva sauru gaismas maliņu.

Kā izrādās, šādām parādībām astronomijā jau sen ir dots nosaukums, un tas saucas — halo (varavīksnes loki ap Mēnesi vai Sauli) Mēness. Parādība rodas, gaismai lūstot ledus kristāliņos, un visbiežāk tā redzama ļoti aukstā laikā, kāds pagājušajā nedēļā arī pastāvēja. Cik un kā šī parādība sākās, autore nevar pateikt, jo kopā ar citiem aculieciniekiem to pamanīja, kad halo Mēness jau bija ļoti izteiksmīgi saskatāms, bet beigu laiku arī nē, — tā vienkāršā iemesla dēļ, ka pēc pusnakts pievarēja miegs.

Skats bija visnotaļ iespaidīgs un arī diezgan baiss, — jau tāpat tumšajās naktīs debesis vēl melnāks aplis ar pilnmēnesi vidū.

Aukstais laiks nesa pārsteigumus arī sestdien, 19. februārī, jo pāris stundas pirms rieta varēja redzēt izteiktu halo Sauli, — varavīksnes gredzenus ap Sauli. Gredzena augšdaļu gan sedza mākoņi, tomēr labi bija saskatāms, ka varavīksne ieskauj lielu apli, kura iekšpusē krāsa atšķiras no pārējās debess krāsām. Halo izskats atkarībā no kristālu stāvokļa un staru krišanas var būt ļoti dažāds, sākot no varavīksnes fragmenta netālu no Saules, līdz pat, tā saucamajām, viltus saulēm, kas redzami kā spoži debess apgabali aptuveni 22 vai 46 grādu attālumā no īstās Saules, tāpat halo parādība var būt kā gaiši stabi un pieskarloki.

Meklējot skaidrojumu internetā par novērotajām dabas parādībām, atklājās, ka halo Mēness tagad, aukstajās februāra naktīs, redzēts arī Liepājā un Ventspilī pusē. Iespējams, arī citviet, tikai paliek nepamanīts, jo, saki, cik gan ir tādu, kas pašlaik, kad naktīs sals tuvojas minus 25 un pat vairāk grādu atzīmei, mēdz pacelt acis uz debesīm, pat ja viņiem nākas uzturēties ārpus mājas? Arī istabas siltumā sēdošie ne pa logu, ne uz balkona pusnaktī nevēros Mēnesi,

● Šādi izskatās halo Mēness.

un tikai nejaušības pēc autore kļuva par aculiecinieci šādai ainai, ko līdz šim nebija nācies redzēt.

Ar ko gan Kosmos un daba mūs nepārsteidz, ja vien ir vēlēšanās un pacietība ielūkoties, vērot, paklausīties! «Zvaigžņu lietus» — par to gan laikam tikai retais nebūs dzirdējis —, «saules vainags» (to var redzēt, kad ir pilns Saules aptumsums), «saules kronis» (reti skaista parādība, kad saule uz brīdi saskatāma kā ar karalienes kroni galvā), «saules suns» (tā mēdz dēvēt arī jau minētos halo veidojumus), «zilais mēness» — šo reto notikumu var piedzīvot, kad vienā kalendārajā mēnesī ir novērojami divi pilnmēneši. Tiesa gan,

pats Mēness nav zilā krāsā. Mēness fāzu maiņas periods ir ap 29 dienām, savukārt viens mēness ilgst 30 vai 31 dienu, līdz ar to vienā mēnesī divi pilnmēneši redzami vien reizi pa 30 mēnešiem. Pagājušajā gadā «zilais mēness» sakrita ar Mēness aptumsumu, un tas bija ļoti rets gadījums.

Nav pasakāms, kad halo Mēness atkal būs redzams, bet dabas un Kosmosa norisēs vajag ielūkoties biežāk un vērigāk, jo tās sola pārsteidzošus atklājumus un piedzīvojumus. Ļoti bagātīgs informācijas materiāls par šādām parādībām ir internetā, kaut vai *Google* uzklīkšķinot uz *halo moon*.

L.Rancāne

ZIŅAS

Livānos tikās civilās aizsardzības komisija

15. februārī Livānu novada domē notika civilās aizsardzības komisijas sēde, informēja Livānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Livānu novada domi pārstāvēja priekšsēdētājs Andris Vaivods, atbildīgais par civilo aizsardzību novadā Andris Kundziņš un būvzinātnieks Intis Svirkis, VUGD Latgales reģiona Preiļu daļu — Māriete Rikova, Valsts policiju — Latgales reģiona pārvaldes Livānu iecirkņa priekšnieks Kaspars Smilskalns, Zemessardzi — 35. nodrošinājuma bataljona pārstāvis Jānis Kuzmins, SIA „Livānu dzīvokļu un komunālā saimniecība” — valdes priekšsēdētājs Andrejs Patmalnieks, SIA „Livānu siltums” — valdes priekšsēdētājs Valērijs Priluckis, SIA „Livānu slimnīca” — valdes priekšsēdētājs Vadims Krīmans, AS „Sadales tīkls” — Austrumu reģiona ekspluatācijas daļas Preiļu nodaļas vadītājs Edgars Soldāns, SIA „Mežrozīte HES” — vecākais operators Vincents Rulūks.

Šogad ūdens līmenis upēs ir februāra mēnesim netipiski augsts, taču tas ir arī pozitīvs faktors — daļa nokrišņu aizplūst jau ziemas periodā. Dubna ir pilna līdz „lūpai” un daudzviet tā jau tagad ir pavasara līmenī, atzina HES pārstāvis Vincents Rulūks. Aukstums veicinās ar biežākas ledus kārtas veidošanos uz upes, kas varētu būt papildus riska faktors pavasarī. Tiesa, viss ir atkarīgs no tā, cik pakāpeniski vai strauji sāksies pavasaris, atzina speciālisti.

Kopš pērnā gada jau veikti vairāki uzlabojumi. Piemēram, AS „Sadales tīkls” informēja, ka vairākās vietās Livānos un Jersikas pagastā uz augstākām vietām pārcelti transformatori, lai plūdu gadījumā tie neaplūstu kā pērn un iedzīvotāju mājokļi nepaliktu bez elektrības. Savukārt Livānu pašvaldība ir veikusi piebraucamo ceļu līmeņa paaugstināšanu, piemēram, Jersikā.

Tika aktualizēts arī civilās aizsardzības plāns un iespējamās rīcības plūdu gadījumā. Jauzlabo apziņošanas sistēma, jo, ņemot vērā šīs ziemas pieredzi, kad glābēji praktiski palika bez telefona sakariem, jādama arī par apziņošanu situācijā, kad telefoni nestrādā.

HES pārstāvis informēja, ka mazā elektrostacija šobrīd spēj sarāžot elektrību, lai daļēji nodrošinātu apgaismojumu arī Livānu pilsētai, ja pilsētu piemēlētu elektrokrīze, kā tas bija ziemā. Taču šāda iespēja vēl ir jāaskaņo ar attiecīgajām institūcijām.

Tika pārrunāts materiālais nodrošinājums, kā arī soli pa solim izanalizēts rīcības plāns, piemēram, kā notiks iedzīvotāju apziņošana, iespējamā evakuācija, cilvēku izvietošana, ēdināšana utt. Livānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods uzsvēra, ka ārkārtas situācijā nevar būt atrunas, ka kādam dienestam trūkst naudas, degvielas vai citu resursu. Ja jāglābj cilvēki, tad atbildīgajām institūcijām jāspēj rast līdzekļi glābšanas darbiem.

Skatieties tiešraidī diena.lv par zinošajiem jauniešiem!

Trešdien, 23. februārī, Rīgā notiks laikraksta „Diena” rīkotā zināšanu pārbaudes konkursa devītklasniekiem „Kas notiek?” 2010. gada uzvarētāju apbalvošana. Pagājušajā gadā nu jau 12. reizi uzvarētāji tika noteikti katrā Latvijas reģionā un Rīgā.

Latgalē klašu konkurencē uzvarēja Jaunsilavas pamatskolas 9. klase, un trešdien viņiem gaidāma pārsteigumiem pilna svinību diena Rīgā, kā arī vizīte pie Valsts prezidenta Valda Zatlera. Uzvarētāju dienas noslēgumā publiskajā laikraksta „Diena” diskusiju vietā „Dienas viesistabā” t/c Galleria Rīga notiks svinīgā apbalvošanas ceremonija un devītklasnieku diskusija ar cilvēkiem, kuri kaut kādā veidā saistīti ar konkursa anketas jautājumiem. Diskusijā piedalīsies Saeimas priekšsēdētāja Solvita Aboltiņa, režisors Jānis Streičs, Matemātikas un informātikas institūta Mākslīgā intelekta laboratorijas pētnieks Ilmārs Poikāns (Neo), X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku virsvadītāja Dace Adviljone, „Aerodium” instruktors un līdzpasaņnieks Ingus Augstkalns un LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes profesors Valdis Segliņš.

Uzvarētāju apbalvošana un diskusija tiešraidē no pulksten 18.00 tiks translēta portālā *diena.lv*. Aicinām visus *diena.lv* sekot līdzī pasākumam un būt lepnēm par Livānu novada Jaunsilavas pamatskolas zinošajiem devītklasniekiem!

NACIONĀLĀS ZINĀS

LPP/LC divus gadus nav maksājusi sociālo nodokli, toties balso par nodokļu palielināšanu iedzīvotājiem, t.i., saviem vēlētājiem

Saeimā pārstāvētā un Rīgas domes koalīcijā esošā partija LPP/LC divus gadus par kādu darbinieku nav maksājusi sociālo nodokli, vēsta LTV raidījums «De facto». Nodokļu nemaksāšanu nejauši atklājis partijas biedrs Uldis Štokmanis, kurš joprojām ir arī partijas ārlietu sekretārs — tas ir štata darbinieks. Štokmanis atzinis, ka partijai laiku pa laikam radušās naudas grūtības, tāpēc alga mēģusi aizkavēties — dažkārt tā maksāta reizi divos mēnešos. Štokmanis gan bijis pārliecināts, ka par to visi nodokļi tiek maksāti. Tikai tagad pavisam nejauši atklājies, ka pēdējos divus gadus partija par viņu nodokļus nav maksājusi. Divas reizes sociālais nodoklis pārskaitīts 2009. gadā, bet pagājušogad sociālais nodoklis ne reizi nav maksāts, liecina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras informācija, ko ieguvis Štokmanis. Vaicāts, vai partija paskaidrojusi, kāpēc šāda situācija radusies, Štokmanis sacīja, ka «vienkārši naudas nebija, tas arī viss». Tagad gan sociālais nodoklis esot samaksāts, taču Štokmanis nebija pārliecināts, vai pēdējos gadus par viņu nomaksāts arī iedzīvotāju ienākumu nodoklis. «Es domāju, ka vispār nav maksāts. Neesmu pārliecināts, bet tā domāju — ja jau, tad jau,» sacījis Štokmanis. LPP/LC pirms 10. Saeimas vēlēšanām mudināja budžetam iztrūkstošos līdzekļus iegūt no ēnu ekonomikas, mudinot iedzīvotājus nodokļus maksāt. Nodokļu nemaksāšanas laikā partijas ģenerālsekretārs bija Vitālijs Aizbalts, kurš šobrīd ieceļts Rīgas domei piederošā «Rīgas ūdens» valdē. Aizbalts atteicies skaidrot nodokļu nemaksāšanu, jo savu aktīvo darbību partijā tagad esot pārtraucis. Telefonsarunā viņš gan apgalvoja, ka neesot zinājis, ka partija nodokļus nemaksā. Jāatgādina, kā pērn jūnijā Saeima pieņēma grozījumus Politisko partiju (organizāciju) finansēšanas likumā, kas paredz partiju daļēju finansēšanu no valsts no 2012. gada. Par katru iegūto balsi vēlēšanās partijas saņems 50 santīmus!

PVD pērn apturējis 42 pārtikas uzņēmumu darbību

Pērn pārkāpumu dēļ Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) apturējis 42 pārtikas uzņēmumu darbību, liecina dienesta apkopotā informācija. Vairāk nekā 360 gadījumos PVD inspektori ir apturējuši pārtikas produktu izplatīšanu, 1265 gadījumos pārtikas produkti bija jāizņem no apgrozības, sastādīti 85 brīdinājuma rīkojumi un vairāk nekā 1267 administratīvie protokoli, vairāk nekā 1800 gadījumos par konstatētajiem pārkāpumiem piemēroti naudas sodi. **Tikai 18,9%** no pārbaudītajiem pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmumiem atbilst visām prasībām, 80,8% prasībām atbilst, taču tajos konstatētas noteiktas neatbilstības, kas gan neietekmē pārtikas drošumu, savukārt 0,3% uzņēmumu prasībām neatbilst, liecina PVD dati. No visām PVD konstatētajām neatbilstībām pārtikas uzņēmumos lielāko apjomu jeb 17% veido trūkumi uzņēmumu paškontroles sistēmā, lai gan tieši paškontrole ir viens no būtiskiem pārtikas drošuma un nekaitīguma nodrošināšanas aspektiem. Pārbaūžu laikā konstatēto pārkāpumu skaits, kas saistīti ar pārtikas preču marķējumu, izsekojamību un derīguma termiņu ievērošanu, liecina, ka šie pārkāpumi veido 5 – 6% no kopējā pārtikas aprites uzņēmumos konstatēto neatbilstību apjoma.

Sagatavoja T.Elste

Vienīgais atbildīgais par savu prieku esat jūs.

Jūsu prieks ir jūsos.

L.Nikolsa

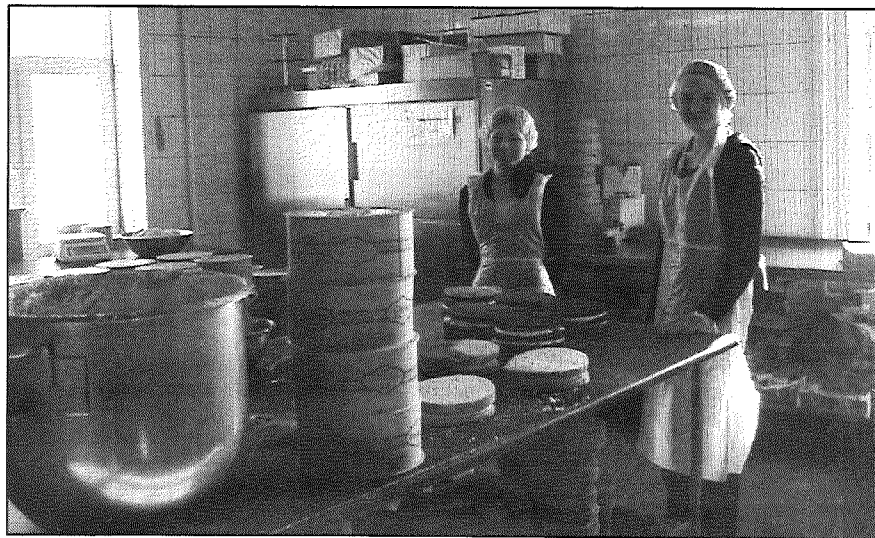
Vanagu pamatskola saka paldies par «Ēnu dienu»

16. februārī, jau pēc gadiem ilgi ierastas tradīcijas, Latvijas izglītības iestāžu audzēkņi piedalījās «Ēnu dienā», kad skolēni var iepazīties tuvāk ar dažādām specialitātēm, darbavietām, amatpersonu darbu.

Pieņemts, ka skolas pirms tam sazinās ar uzņēmumiem, iestādēm, kas ieinteresējušas skolēnus, un vienojas par «ēnošanas» praktisko pusi. Galvenokārt šādā akcijā piedalās vidusskolēni, kam priekšā konkrēta turpmākā dzīves ceļa izvēle. Pēdējā laikā arī pamatskolu skolēni bieži dodas uz darbavietām, lai uz dienu kļūtu par konditoriem, bārmeņiem, domes priekšsēdētājiem, žurnālistiem, ārstiem. Pašreizējā laikā jauniešiem jo īpaši grūti izvēlēties profesiju, jo ne tikai viņiem, bet pat valstī kopumā nav skaidrs, kādas profesijas tuvākajā nākotnē būs vajadzīgākās. Protams, 100 valsts prezidenti laikam gan no šī gada «ēnotājiem» nesanāks (tik daudz «ēnotāju» bija pieteicies valsts augstākajai amatpersonai), tāpat arī lidsabiedrība, droši vien, iztiks ar vienu bosu, nevis pāris simtiem. Izrādās, ka tieši ar gaisa floti un šīs nozares pārvaldīšanu Latvijas skolēniem saistās vislielākās cerības.

«Ēnu dienā» piedalījās arī Vārkavas novada Vanagu pamatskolas 8. un 9. klases skolēni, vēloties iepazīt konkrētu profesiju specifiku, iejusties darba atmosfērā. Kā informēja Vanagu pamatskolas direktore Jānina Praņevska, kopīgi tika nospriests iejusties Līvānu uzņēmumu un iestāžu darbinieku lomās. Tam pamatā bija arī racionāls apsvērumus — lai visi 14 skolēni satilptu skolas autobusā un varētu doties pa vienu maršrutu.

Un tā, Vanagu skolēni, kļūdami par «ēnām», iepazīs ar Līvānu autocentra darbinieku ikdienu, pavadot laiku kopā ar klientu konsultantu Jāni Dzeni, «ēnoja» SIA «Paula 3» konditore, veikala «Rego» floristes, veterinārās klinikas «Livet» darbiniekus. Tāpat viņi bija sastopami domē, kur iepazīs ar novada domes sabiedrisko attiecību speciālistes Gintas Kraukles darba dienu,

● «Ēnotājas» no Vanagu pamatskolas, 9. klases skolniece Jūlija Groza (no kreisās) un 8. klases skolniece Diāna Babre vēro konditoru darbu uzņēmumā «Paula 3».

● 8. klases skolniece Elīna Vilcāne (no labās) veterinārajā klinikā «Livet» kopā ar veterinārārsti Inesi Ūsāni.

sekoja fotosalona «Minox» darbiniekiem un personīgi Jānim Magdaleņokam, Jaunsilavas pamatskolā vēroja mūzikas skolotājas Skaidrītes Bulmeiteres darbu, bet salonā «Diāna» — skaistumkopšanas procedūras, ko vei-

ca Gita Dzene-Sokolova.

Galvenā atziņa, ar ko Vanagu pamatskolas skolēni atgriezās mājās, bija, — neviens darbs nav mazs, sīks, vai mazsvarīgs.

L.Rancāne

Izglītības un zinātnes ministrs par svešvalodu mācīšanu

Izmaiņas izglītības saturā no 2011./2012. mācību gada samazinājuma virzienā nebūs. Tas nozīmē, ka pirmo svešvalodu skolēni turpinās apgūt no 2011. gada 1. septembra tāpat kā līdz šim — no 3. klases, bet otro svešvalodu no 6. klases — uzsver izglītības un zinātnes ministrs Rolands Broks. Turklāt Latvijas skolās jau vairāk nekā 15 gadus bērni pirmo svešvalodu visās izglītības programmās sāk mācīties no 3. klases.

Vienlaikus ministrs norāda, ka Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) un Valsts izglītības satura centrs (VISC) veikusi visus nepieciešamos sagatavošanās darbus, lai no 2011. gada 1. septembra skolās varētu uzsākt pirmās svešvalodas — kādas no Eiropas Savienības (ES) oficiālajām valodām — apguvi no 1. klases. Protī, ir izstrādāts, ar speciālistiem saskaņots un apstiprināts mācību standarts; izstrādāta mācību paraugprogramma; nodrošināti līdzekļi mācību grāmatām — 125 000 latī (apmēram 7 latī vienam skolēnam); izstrādāta un tiek īstenota pedagogu tālākizglītība — gan VISC tālākizglītības programmas ietvaros, gan par ES

strukturfondu līdzekļiem. Šobrīd jau vairāk kā 320 pedagogi ir apmeklējuši šos kursus.

Ministrs uzsver, ka nav korekti pretnostatīt pedagogu atalgojumu un pirmās svešvalodas apguvi no 1. klases, jo — ja pedagogs mācīs šo priekšmetu, tad par darbu tiks saņemts atalgojums. Savukārt finansējumu pirmās svešvalodas apguvei no 1. klases — 720 000 latu, paredzēts iegūt uz skolēnu skaita samazināšanās rēķina.

R.Broks atzīmē, ka līdzekļi nav ekonomējami nedz uz skolotāju algu, nedz uz pirmās svešvalodas — no 1. klases — rēķina. Savukārt, gadījumā, ja šādas diskusijas būs, tad pirmās svešvalodas apguve no 1. klases varētu būt viens no diskusijas tematiem, jo tas ir jauns un līdz šim nebijis pasākums izglītībā.

Jau šobrīd lielākā daļa 1. klases skolēnu fakultatīvajās nodarbībās (vienu stunda nedēļā) apgūst tieši angļu valodu, un pedagogu atalgojumu šim mērķim nodrošina valsts.

Citu valstu pieredze valodu mācīšanā — piemēram, Spānijā, visiem bērniem bērnu dārzos angļu valodu uzsāk mācīt no triju gadu vecuma, savukārt Lietuvā pirmās svešvalodas apguve sākas no 2. klases.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

PREIĻU NOVADĀ

Līdzekļi — izglītībai un sociālajai aizsardzībai

Jau ziņojām, ka janvāra nogalē Preiļu novada domes deputāti apstiprināja pašvaldības 2011. gada budžetu, paredzot izdevumus aptuveni 5,5 miljonu latu apmērā. Kā tiks tērēti šie līdzekļi, informāciju sagatavojusi novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Puse no ieņēmumiem — nodokļu veidā

Pašvaldības pamatbudžeta šī gada ieņēmumi plānoti 4 640 074 latu apmērā (plus līdzekļu atlikums gada sākumā — 885 597 latu), kuru lielākā daļa ir nodokļu ieņēmumi. No iedzīvotāju ienākuma nodokļa, nekustamā īpašuma nodokļa par zemi un nekustamā īpašuma nodokļa par ēkām paredzēts saņemt 2 324 031 latu, kas ir praktiski puse no visiem plānotajiem ieņēmumiem.

Pārējie lielākie pašu ieņēmumi ir sekojoši: 245 600 latu no maksas pakalpojumiem, ko sniedz pašvaldība; 57 680 latu no projekta līdzfinansējuma (bezdarbnieku stipendiātu atalgojums un inventāra iegāde); 151 200 latu — ieņēmumi no norēķinātajiem ar citām pašvaldībām; 50 000 latu — no īpašuma realizācijas un iznomāšanas; 13 500 latu — no azartspēļu nodokļa pašvaldībai.

Paredzētas dažādas dotācijas

No Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda Preiļu novadam šogad paredzēta dotācija 762 927 latu apmērā, bet mērķdotācija no valsts budžeta pamatizglītībai un vispārējai vidējai izglītībai, piecgadīgo un sešgadīgo bērnu apmācībai un interešu izglītībai dos vēl 839 737 latus.

Maksājumi no valsts budžeta 103 471 lata apmērā plānoti Preiļu mūzikas un mākslas skolai un sporta izglītības programmām. Dotācija no valsts budžeta GMI atbalstam un bibliotēku darbam paredzēta 61 528 latu apjomā, bet skolēnu pārvadājumu un pirmklasnieku ēdināšanas izdevumu segšanai — 20 000 latu apmērā.

Nelielu daļu no kopējiem ieņēmumiem paredzēts saņemt uzņēmējdarbības, valsts un pašvaldību nodevu, kā arī naudas sodu veidā.

Izglītībai atvēlētas lielākās summas

Vislielākais līdzekļu apjoms šogad paredzēts izglītības iestāžu darba nodrošināšanai — 1 429 904 latu (bez mērķdotācijas pedagogu algām).

No izglītībai paredzētajiem līdzekļiem 351 976 latu tiks atvēlēti pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» un tās filiāles «Auseklītis» darbības nodrošināšanai, tajā skaitā arī pedagoģisko darbinieku darba samaksai un sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām. Preiļu 1. pamatskolai ielānoti 172 669 latu, Preiļu 2. vidusskolai — 118 647 latu, bet Preiļu Valsts ģimnāzijas darba nodrošināšanai — 125 981 lats. Norēķini ar citām pašvaldībām, kuru izglītības iestādēs mācās novada bērni, — 50 250 latu.

Sociālajai aizsardzībai — vairāk nekā pērn

Salīdzinot situāciju ar 2010. gadu, šogad līdzekļu pieaugums plānots sociālajai aizsardzībai. Sakarā ar augsto bezdarbu, trūcīgo un mazturīgo ģimeņu skaita palielināšanos bez valsts noteiktā apkures pa-

balsta un pabalsta garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai dome dažādām sociāli mazaizsargātām iedzīvotāju kategorijām nodrošina vēl vairākus pabalstus. Kopumā šiem pabalstiem paredzēti 210 110 latu.

Sakarā ar to, ka kopš 2010. gada 1. jūlija novadā sācis darboties pansionāts «Preiļi», šogad pansionāta darbības nodrošināšanai paredzēti 62 900 latu. Savukārt krīzes centra Ličos uzturēšanai otrajā pusgadā pēc būvdarbu pabeigšanas piešķirts finansējums 15 000 latu apmērā. Sociālās aprūpes mājās pakalpojumu sniegšanai novadā varēs tērēt 15 100 latus.

Pusmiljons aizņēmumu atmaksai

540 860 latu no novada budžeta šogad paredzēti aizņēmumu, lizingu un procentu atmaksāšanai.

Kopumā vispārējo vadības dienestu darba nodrošināšanai, kur ietilpst domes administrācija, Aizkalnes, Preiļu, Saunas un Pelēču pagasta pārvaldes, dzimtsarakstu nodaļa, novada būvvalde, deputātu darba atalgojums, aizņēmumu un procentu atmaksa, ielānoti 1 095 340 latu.

Teritoriju un mājokļu apsaimniekošanas un labiekārtošanas darbiem paredzētais finansējums ir 368 320 latu. Līdzekļi tiks izmantoti teritoriju labiekārtošanas un apzaļumošanas darbiem ne tikai Preiļos, bet arī visos četros pagastos, kā arī ielu apgaismošanai.

Uzturēs veselības aprūpi un kultūras dzīvi

Pašvaldības plānotie izdevumi veselības aprūpei — 11 220 latu. Līdzekļi paredzēti

Preiļu slimnīcā iegādātā datortomogrāfa apmaksai, donoru atbalstam un medikamentu iegādei pensionāru biedrības veselības istabai. Veselības aprūpi novadā nodrošina SIA «Preiļu slimnīca» un vairākas ģimenes ārstu prakses.

Kulturāi un atpūtas pasākumiem atvēlēti 394 460 latu. Preiļu kultūras nams, Pelēču, Saunas, Aizkalnes un Preiļu pagasta kultūras nams savas darbības nodrošināšanai kopā saņems finansējumu 168 750 latu apmērā. 172 560 latu paredzēti Preiļu galvenās bibliotēkas, Aizkalnes, Liču, Ārdavas, Smelteru un Saunas bibliotēku uzturēšanai. Savukārt Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs savas darbības nodrošināšanai var rēķināties ar 53 150 latu lielu finansējumu.

Citi izdevumi

Lai uzturētu sabiedrisko kārtību un veiktu drošības pasākumus novadā, pašvaldības policijas darbībai paredzēti 54 710 latu. Bāriņtiesas darbības nodrošināšanai — 20 930 latu liels finansējums. 1000 latu — dažādiem civiltās aizsardzības pasākumiem, tikpat daudz — tūrisma attīstībai. 57 680 latu paredzēti bezdarbnieku stipendiātu darba apmaksai, bet 950 latu — ar lauksaimniecību saistītiem izdevumiem.

Divi iepriekšējie gadi pierādīja, ka nodokļu izpilde valstī atpaliek no plānotā. Arī šī gada prognozes liecina, ka pašvaldības budžets sakarā ar valsts negarantētajiem Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda un iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumiem varētu būt par 120 000 jeb par 4% mazāks par plānoto. Tāpēc, apstiprinot pašvaldības šī gada budžetu, minētā summa izdevumos netika iekļauta.

AGLONAS NOVADĀ

Sporto paši, sporto kopā ar kaimiņiem

Aglona izsenis bijusi sportiska vieta, arī pašlaik te tiek pulcināti visu četru pagastu un kaimiņu pašvaldību sportisti. Par to, kā veicas šogad, kādi ir turpmākie plāni, «Novadniekam» pastāstīja sporta pasākumu organizators novada domē Anatolijs Pupics, kurš šos pienākumus pilda kopš pagājušā gada rudens.

Ziemā topā ir hokejs

12. februārī notikušās sacensības hokejā, kas risinājās pie Aglonas vidusskolas ierīkotajā laukumā, pierādīja, ka vietējie vīri un puīši ir spāra pilni, teic A.Pupics.

«Aglonā ir aptuveni 20 spēlētāji. Oficiālos turnīros nepiedalāmies, dzenājam ripu priekš sevis,» saka sporta dzīves vadītājs. «Turnīrā Aglonā piedalījās piecas komandas, divas no tām pārstāvēja Aglonas novadu, kā arī Līvānu, Rēzeknes novada Cirmas pagasta komanda un tuvākie kaimiņi no Riebiņu novada Rušonas pagasta. Ar rušoniešiem mums visbiežāk notiek kopīgas spēles, agrāk pie viņiem bija savs laukums, tagad tāds ir pie mums.»

Turnīra rezultāti ir sekojoši: pirmajā vietā — komanda no Līvāniem, otrajā vietā — Rušonas pagasta spēlētāji, bet trešajā —

Aglonas veterāni. Pagasta jauniešu komandai nācies samierināties ar ceturto vietu, bet Cirmas spēlētāji palikuši piektajā vietā.

Par labāko aizsargu atzīts Kaspars Kārklīniņš no Līvāniem, bet par labāko uzbrucēju Aldis Kalvāns no Rušonas pagasta komandas. Pie godalgām tikuši arī vārtsargi — Jānis Pavlovs no Cirmas un Francis Určs no Rušonas. A.Pupics teic, ka balvas abiem pasniegtas par izturību, jo viņiem nācies stāvēt vērtos visās turnīra spēlēs.

Desmit turnīra spēles krietni ietilgušas, gala rezultāti kļuvuši zināmi tikai ap pulksten sešiem vakarā. Spēlētāji teic paldies Aglonas vidusskolas ēdnīcas darbiniekiem, kuri starplaikos pasnieguši karstu tēju. Pagājušā gada rudenī ar pašvaldības atbalstu pie hokeja laukuma uzbūvētas arī apsildāmas ģērbtuves. Ikdienā kustība hokeja laukumā ilgst līdz vēlai vakara stundai, dabas apstākļu dotās iespējas te izmanto sportiskie vidusskolas audzēkņi.

Būs pašvaldības atbalsts sportistiem

Neskatoties uz sarežģītajiem finansiālajiem apstākļiem, pašvaldība iespēju robežās atbalsta gan novada sportistus, gan viņu rīkotos pasākumus. Nesena hokeja turnīrs no sportam atvēlē-

tajiem līdzekļiem izmaksājis aptuveni 100 latus, par ko iegādāts uzvarētāju kauss, balvas, nauda bijusi nepieciešama arī citām vajadzībām.

«Šī gada kalendārā novadā ielānotas aptuveni 20 dažādas sacensības,» stāsta A.Pupics. «Aizņemti ir visi gada mēneši, piemēram, janvārī notika novusa turnīrs, drīzumā paredzētas novada sacensības zemledus hokejā, bet martā sāksies basketbola turnīrs. Vasarā, protams, visa darbība no telpām pārvietojas uz sporta laukumiem brīvā dabā.»

Organizators dalās nākotnes plānos, lai arī turpmāk spodrinātu Aglonas kā sportiska novada kādreizējo slavu. Lielas cerības, ka ar pašvaldības atbalstu varēs iegādāties slidu asināmo iekārtu, jo pašlaik tās pirms spēlēm jāved uz Daugavpili. Lai gan iekārta maksā ap pusotru tūkstoti latu, ar laiku tas atmaksāsies, jo viena slidu pāra uzasināšana maksā trīs latus. Vajadzīgas arī jaunas slidas, jo aug talantīga sportistu maiņa.

Sadarbībā ar Aglonas novada sporta skolu plānots iegādāties arī slēpošanas inventāru. Pirms vairākiem gadu desmitiem pašvaldība pateicīgā dabas reljefa dēļ bija ļoti pazīstama ar slēpošanas trasēm un biatlona tradīcijām. Nu ir laiks šīs tradīcijas atjaunot.

Konkursā «eXperiments» — divas Aglonas vidusskolas komandas

Erudīcijas konkursā «eXperiments», kurā šogad piedalās gandrīz pusotrs tūkstotis Latvijas skolu astoto un devīto klašu skolēnu, divas komandas pārstāv Aglonas vidusskolu.

Kā informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele, komandas «Motori» skolotāja konsultante ir Irēna Kudiņa, komandas kapteinis Daniels Krimāns, bet dalībnieki — Austris Bogdanovs, Ansis Melderis, Mārcis Čaupjonoks, Samanta Smirnova, Inese Koniščuka. Komanda iekļuvusi konkursa otrajā kārtā, iegūstot 19 no iespējamajiem 20 punktiem. Savukārt komandu «Smaidīgie omi» konsultē skolotājs Edgars Kudiņš, kapteinis ir Katrīna Reča, dalībnieki — Raitis Indrikovs, Kristīne Ancverīņa, Zanda Meldere, Dace Valaine un Valdis Dzalba. Komanda ieguvusi 18 no 20 punktiem.

Komandas jau tagad neklātienē citīgi pilda uzdevumus, lai izaicinātu konkurentus no citām Latvijas skolām un cīnītos par iekļūšanu sava reģiona zinošāko komandu piecniekā. Tas nodrošinās iespēju nokļūt neklātienē noslēdzosajā kārtā, lai sacenstos par iekļūšanu finālā. Latvijas Neatkarīgās televīzijas tiešraidē maija sākumā kļūs zināms konkursa «eXperiments» uzvarētājs.

Komandu atjaunības un erudīcijas sacensība internetā risināsies līdz 11. martam, kad tiks noskaidrotas piecas komandas no katra reģiona, kas būs ieguvušas visvairāk punktu un tālāk cīnīsies neklātienē finālā kārtā.

Tikai viena komanda iegūs šī gada Latvijas jauno erudītu titulu un a/s «Latvenergo» sagādāto iespēju doties ceļojumā uz Griekijas lielāko salu — kultūrvēstures liecībām bagāto Krētu. Pašvaldības pārstāve izsaka cerību, ka arī Aglonas jauniešiem ir visas iespējas uzvarēt.

Apstiprināts pašvaldības budžets

15. februārī notikušajā Aglonas novada domes ārkārtas sēdē deputāti apstiprinājuši pašvaldības budžetu 2011. gadam. Kā ziņo sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele, budžeta gada ieņēmumi plānoti 3 075 885 latu apmērā (tajā skaitā konsolidācija 385 748 latu). Pamatbudžeta ieņēmumu kopsūma ir kopā ar naudas līdzekļu un noguldījumu atlikumu gada sākumā un aizņēmumu. Salīdzinot ar 2010. gada budžetu, šī gada budžeta ieņēmumi ir par 35 procentiem mazāki. Savukārt pamatbudžeta izdevumi plānoti par četriem procentiem mazāki nekā pagājušā gada izdevumu izpilde.

Malka lietaskoku vērtībā?

Kur Latvijā nopērkama tāda malka, kas maksā 30 un vairāk latus par kubikmetru, — ar šādu jautājumu un dziļu sarūgtinājumu «Novadnieka» redakcijā griežas Līvānu iedzīvotāja, pensionāre Anastasija Šubņikova. Viņa stāstīja, ka novada domes sociālais dienests piešķir pabalstu kurināmā iegādei — 104 latus, naudu neizmaksājot «uz rokas», bet par šo summu piegādājot malku. Atvestā un pie mājas vārtiem izgāzta malkas krava izskatījusies vien pēc nelielas kaudzītes, un to apstiprinājuši arī pavaddokumenti, kuros melns uz balta lasāms, ka piegādāti 3,4 kubikmetri malkas. Ir skaidrs, ka uz vienu pensionāru un citu sociāli neaizsargāto grupu rēķina kāds iedzīvotājs, ir pārliecināta pensionāre, kam savā dzīvesvietā — mājā, ko dzīvošanai atvēlējis mazdēls, jāparūpējas par siltumu. Meita traģiski gājusi bojā, mazdēls dzīvo Rīgā. Ikdienīšās apkurināšanas rūpes gulst uz vairs ne tik jaunās sievietes pleciem. Malkas netikšot ne mēnesim. Pie tam tā ir zaļa, nesaldīta. Piedevām apvainojums uz pašvaldību, — gan par cenām neatbilstošo malkas daudzumu, gan arī par to, ka, mēģinot vairāk pāinteresēties par šo lietu un paūzot neizpratni, jau saņēmusi vāji slēptu brīdinājumu, sak, ja tā, tad nākamgad vairs neceri uz šādu palīdzību. Protams, paldies arī par tiem pašiem 3,4 kubikmetriem, saka pensionāre, bet varbūt tāda gadījumā pensionāriem nepūst miglu acis par 104 latiem, un labāk darīt zināmu, cik malkas viņi reāli saņems. Daudzi taču tāpat kā es sapriecājos par to, ka dabūsim daudz malciņas, «Novadniekam» stāstīja mājas saimniece. Mēs, pensionāri, skaitām katru latu, bet malku mums ved par 30 latiem kubikmetrā! To nevar nosaukt nekā savādāk, kā tikai par bezsaimnieciskumu!

Pagājušajā gadā situācija bijusi nedaudz savādāka. Atvestās malkas krava bijusi ne kvalitatīva, un mājas saimniece to neņēmusi, aizsūtījusi prom. Pēc tam nācies ļoti ilgi gaidīt, kamēr beidzot piegādāta laba malka.

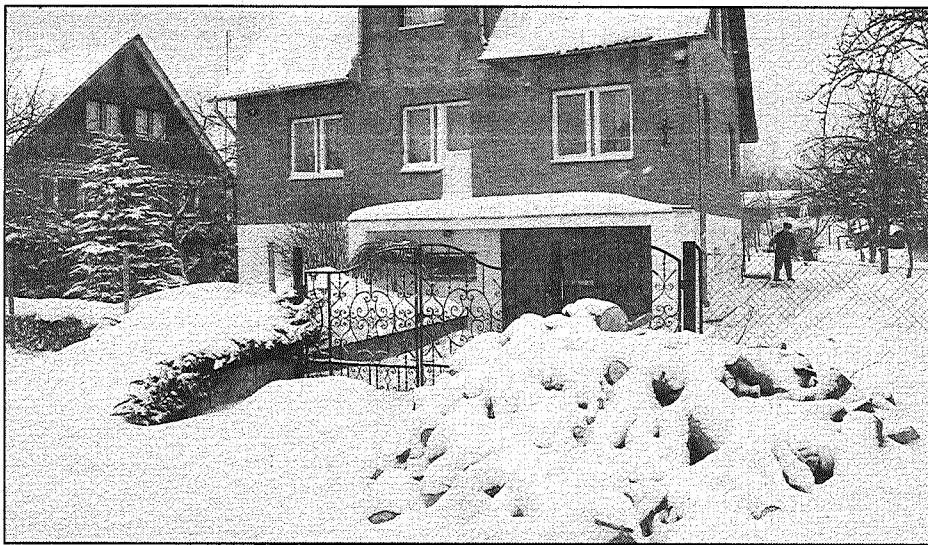
Negants putenis aiz mājas, kurā dzīvo Anastasija Šubņikova, loga grieza sniega vērpētes, aizvien vairāk aplādams nesaprašanās cēloni — nelielo malkas kaudzīti, bet «Novadnieks» apņēmās noskaidrot, kā šo situāciju vērtē Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods un sociālais dienests, kā arī apzināt, kāda kārtība, tā sauktā, mājokļa pabalsta piešķiršanā ir apkārtējos novados.

Malkas iepirkšana notiek centralizēti

2010. gada 29. jūlijā apstiprinātajos Līvānu novada domes saistošajos noteikumos nr. 10 «Par sociālās palīdzības pabalstiem Līvānu novadā», noteikts, ka tiesības saņemt dzīvokļa pabalstu ir personai (ģimenei), kura atzīta par trūcīgu; personām, kuras ģimenē ir tikai pensionāri un/vai invalīdi vai personām, kuras ģimenē visi ģimenes locekļi nav darbspējīgi, kuru ienākumi uz katru ģimenes locekli nepārsniedz 145 latus mēnesī. 2010. gadā malkas pabalstiem izlietoti 29 886 lati, šāda palīdzība sniegta 287 personām. 2011. gada janvārī uz malkas pabalstu pieteikušās 58 personas.

Andris Vaivods, Līvānu novada domes priekšsēdētājs, komentējot pilsētas iedzīvotājas pausto neapmierinātību sakarā ar, viņasprāt, piešķirtajai summai neatbilstošo saņemtās malkas daudzumu, stāstīja sekojošo:

— Mūsu novadā šī lieta ir sakārtota, un tā būtu jābūt katrā pašvaldībā. Jau vairākus gadus notiek iepirkuma konkurss un konkurss uzvarējušais uzņēmējs piegādā malku. Pirms tam novadā bija cita kārtība, — iedzīvotājiem, kas uz to varēja pretendēt atbilstoši noteikumiem par sociālās palīdzības sniegšanu, tika izsniegts naudas pabalsts. Nereti kurināmā iegādei paredzētā nauda tika izlietota citiem mērķiem,

● Par piešķirto malkas pabalstu — 104 latiem — Līvānos dzīvojošai pensionārei piegādātā malkas kaudzīte — 3,4 kubikmetri — radījusi rūgtumu. Foto: A.Šņepsts

bet, kad iestājās sals, atkal bija jāiet uz sociālo dienestu pēc palīdzības. Taču tā ir nodokļu maksātāju nauda, kas jāizmanto atbilstoši likumam.

Pašvaldības vadītājs minēja piemēru no pērnā gada, kad konkursā uzvarējušais uzņēmējs domājis, ka varēs piegādāt malku bez nodokļu maksāšanas, apkrāpjot valsti, kā tas daudzviet notiek. Kad pārliecinājies, ka jāiesniedz visi dokumenti par nodokļu nomaksu, no malkas piegādes atteicies. Ar lielām grūtībām līdz gada beigām sameklētas iespējas piegādāt nepieciešamo malkas daudzumu.

Šogad par malkas iegādi noslēgts līgums ar citu uzņēmēju, tā tiek piegādāta jau kopš janvāra sākuma. Iedzīvošanās uz pensionāru rēķina nenotiek un novadā nekad nav notikusi, — Andris Vaivods atvairīja apvainojumu par iespējamo iedzīvošanos uz pensionāru rēķina. Nodokļi, arī PNV un sociālais nodoklis, algas darbiniekiem, kas malku sagatavo, transportēšanas izdevumi, — tas viss esot iekļauts šajos 104 latus. Protams, ja šo summu izsniegtu katram «uz rokām», malka tiktu nopirkta bez dokumentiem, lielākā daudzumā, bet mēs esam valsts iestāde, un mums ir jāievēro likums, — domes nosauca Andris Vaivods.

Pabalsts var būt gan naudā, gan natūrā

«Novadnieks» noskaidroja, ka likumā par sociālās palīdzības un pakalpojumu sniegšanu, kurā noteikts, ka divi pabalstu veidi — dzīvokļa pabalsts un GMI pabalsts — ir obligāti, vienlaikus norādīts, ka pabalsti var būt izsniegti divos veidos — natūrā vai skaidrā naudā. No pabalstiem netiek ieturēti nodokļi. Vai pabalstā jāiekļauj arī prognozējamie nodokļi, kas būs jānomaksā uzņēmējam? Vai attieksme pret personām, kas jau tāpat ir trūcīgas, liekot cerēt uz lielāku palīdzību, bet reāli saņemot mazāku, ir cilvēcīga? Negribas neko pārmest Līvānu pašvaldībai, kuras darbinieku komanda daudzās jomās pierādījusi savu augsto profesionalitāti un izcilu veikumu, taču, iespējams, šajā konkrētajā — mājokļa pabalstu piešķiršanas jomā — var atrast abām pusēm piemērotāku risinājumu. Ja augstāk minētais likums pieļauj, ka pabalsts var tikt izsniegts skaidrā naudā, tad, acīm redzot, to var arī darīt.

Gatavojot šo materiālu, «Novadnieks» vēlējas uzzināt dažādus viedokļus. Kā vienmēr, sapratni un pretimnākšanu pat tik aizņemtā dienā, kāda tā bija, uzņemot labklājības ministri, žurnālistiem neliedza Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, skaidrojot situāciju. Uz jautājumiem atsaucīgi un izsmelīgi atbildēja arī aptaujāto četru novadu sociālo dienestu darbinieki, stāstot par mājokļa pabalstu piešķiršanu viņu pašvaldībās. Kontaktēties un tīri cilvēcisku viedokli neizdevās saņemt no Līvānu novada domes sociālā dienesta vadītājas Arnitas Briškas. 11. februārī, pirmo reizi izsakot vēlēšanos apru-

nāties par šo gadījumu, dienesta vadītāja aizbildinājās ar aizņemību ministres vizītes laikā, kas varētu būt arī attaisnojami, un informēja, ka sarunai piekristu pēc nedēļas. 18. februārī telefonsarunā pēc pirmajiem diviem jautājumiem domes struktūrvienības darbiniece pajautāja, — vai jautājumu būs vēl daudz, turpmākā sarunā neieilaidās un pieprasīja jautājumus viņai nosūtīt elektroniski. Zēl, bet cilvēciska saruna nesana, taču atļaušos domāt, ka tieši sociālajam dienestam būtu jābūt tai vietai, kas vienmēr, uzsveru — vienmēr, strādā sava novada neaizsargātākās sabiedrības daļas interesēs. Un tieši no šīs sabiedrības daļas pārstāves laikraksta redakcija arī bija saņēmusi aicinājumu palīdzēt, un šīs sabiedrības daļas vārdā žurnāliste arī gatavoja šo rakstu.

Kurināmā iegādei pabalsts 50 lati

Vārkavas novada domes sociālā dienesta vadītājs Raimonds Vilciņš «Novadniekam» pastāstīja, ka atbilstoši novada domes apstiprinātajai sociālās palīdzības sniegšanas kārtībai kurināmā iegādei tiek piešķirts vienreizējs pabalsts — gadā 50 lati. Šāds pabalsts paredzēts daudz bērnu ģimenēm (ar trīs un vairāk bērniem), kas atzītas par trūcīgām, vientuļiem pirmās un otras grupas invalīdiem, vai arī tiem pirmās un otras grupas invalīdiem, kuru apgādnieki atzīti par trūcīgām personām, kā arī vientuļiem pensionāriem. Spriežot pēc pašreizējām cenām — aptuveni 15 lati par kubikmetru, par piešķirtajiem 50 latiem var iegādāties apmēram 3,3 kubikmetrus malkas. Pabalsta saņēmēji paši izlemj, no kā malku iegādāties, to nevar tik strikti reglamentēt, jo, piemēram, varbūt pāris kubikmetrus pārdošs kaimiņš, kam pieder mežs, un kam tas ir vienīgais darījums ar malku. Savukārt, ja malka tiek pirktā no uzņēmēja, tad šādā darījumā ienākumu nodokļu maksāšana ir pārdevēja darīšana, bet malkas pircējam no tā nebūtu jācieš, uzskata sociālā dienesta vadītājs. Pie tam ne jau visiem nepieciešama malka. Kāds pērkot ogles vai cita veida cieto kurināmo, bet kāds varbūt mitekli apsildot ar elektrību. Pirms pāris gadiem bija ieviesta kārtība, ka pašvaldība veica iepirkuma procedūru un iepirka malku, bet personas, kam pienācās sociālā palīdzība — pabalsts kurināmā iegādei, varēja izvēlēties — saņemt pabalstu 50 latu apmērā vai 4,3 kubikmetrus malkas. Tagad šī kārtība mainīta.

Novada dome apstiprinājusi arī jaunus grozījumus sociālās palīdzības piešķiršanas noteikumos. Izmaiņas paredzētas, ka personām, kas saņēmušas 50 latu pabalstu kurināmā iegādei, ar dokumentu būs jāpierāda, ka nauda šādam mērķim arī izmantota. Iespējams, ka līdz ar to malku par tādu cenu kā līdz šim vairs nevarēs iegādāties, jo darījumi būs oficiālāki. Taču ne jau tādā apmērā, ka cena par kubikmetru dubultotos un sasniegtu 30 latu robežu, uzskata Raimonds Vilciņš.

Iepērkot individuāli, cilvēki atrod, kur lētāka malka

Preiļu novada domes sociālajā dienestā sagatavoti jauni noteikumi attiecībā uz sociālās palīdzības sniegšanu. Kamēr tie vēl nav apstiprināti, spēkā ir iepriekšējie. Attiecībā uz pabalstu kurināmā iegādei tajos paredzētas vairākas iedzīvotāju grupas, kas uz to var pretendēt. Pensionāriem, kas dzīvo vieni un kuriem pensija nepārsniedz 160 latus, paredzēts vienreizējs pabalsts 90 latu apmērā, vientuļiem pensionāriem attiecīgi — 100 lati gadā. Trūcīgām ģimenēm, kam ienākumi uz vienu ģimenes locekli nesasniedz 90 latus, paredzēts pabalsts — 90 lati. Diviem vai vairākiem kopā dzīvojošiem invalīdiem vai pensionāriem, kuriem nav bērnu, noteikts vienreizējs pabalsts — 80 latu apmērā, ja ir bērni — 70 latus liels. Sociālā dienesta sociālais darbinieks Lauris Pastars uzsvēra, ka līdz šim tie pabalstu saņēmēji, kas dzīvo mājās ar centralizētu siltuma piegādi, varēja izvēlēties — saņemt naudu uz rokām, vai arī piekrist tās pārskaitīšanai pakalpojuma sniedzējam — siltuma ražotājam. Jaunajos noteikumos būs paredzēts, ka nauda pa tiešo tiek pārskaitīta siltuma ražotājam. Savukārt attiecībā uz malkas pirkšanu izmaiņas nav paredzētas. Tāpat kā līdz šim iedzīvotāji paši meklēs iespēju to iegādāties. Daudzi, kuru mājās ir krāšņu apkure, labprāt izmanto kokzāģētavās radušos blakusprodukciju — tā sauktos nomaļus. Tie ir samērā lēti, ērti sastrādājami, un pat vecāka gadagājuma cilvēki ar rokas zāģīti nomaļus spēj sagatavot kurināšanai. Malkas cenas svārstās 15 — 18 latu par kubikmetru robežās, par 20 latiem latiem var nopirkt ļoti labu malku, ir pārliecināts Lauris Pastars. 33 — 35 lati par kubikmetru, — tā jau ir lietaskoku cena. Sociālais dienests nepraktizē tādu kārtību, ka iepirktu malku centralizēti. Vienam pārdevējs atvedis augstvērtīgu bērza malku, kas rada lielu siltumu, otram — apses vai alkšņa, un tas radīs tikai ķīviņus un neapmierinātību, uzskata sociālā dienesta speciālists. Jautājumam par ienākumu nodokļa nomaksu par pārdoto malku jābūt attiecīgo iestāžu kompetencē, no tā nevar ciest trūcīgie cilvēki.

Sociālais dienests laiku pa laikam apseko riska ģimenes un pārbauda, vai par piešķirto majokļa pabalstu malka ir sagādāta. Novadā tādas ir apmēram 20 ģimenes. Nelielā daudzumā — ekstrēmām situācijām — sagādāta arī malka, kas tiek uzglabāta sociālā dienesta saimniecības ēkā.

Pabalsts — nelielai iedzīvotāju grupai

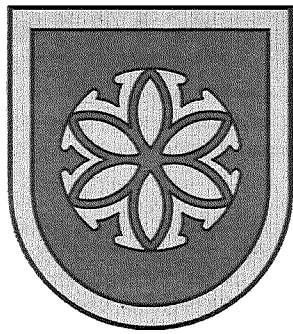
Riebiņu novadā vienreizēju pabalstu kurināmā iegādei — oficiāli tas saucas majokļa pabalsts — piešķir tikai pirmās grupas invalīdiem un vientuļajiem pensionāriem, kuru ienākumi nepārsniedz 115 latus, skaidroja Riebiņu novada Riebiņu teritoriālās pārvaldes sociālā darbiniece Ļubova Laputa. Vēl viens priekšnoteikums ir tāds, ka uz pabalstu var pretendēt tikai tie minēto grupu pārstāvji, kam īpašumā nav meža. Pabalsta lielums ir 50 lati. Naudas saņēmēji paši meklē iespēju malkas nopirkšanai.

Palīdzība tiem, kas ir pašvaldības īpašumā esošās dzīvojamās platības

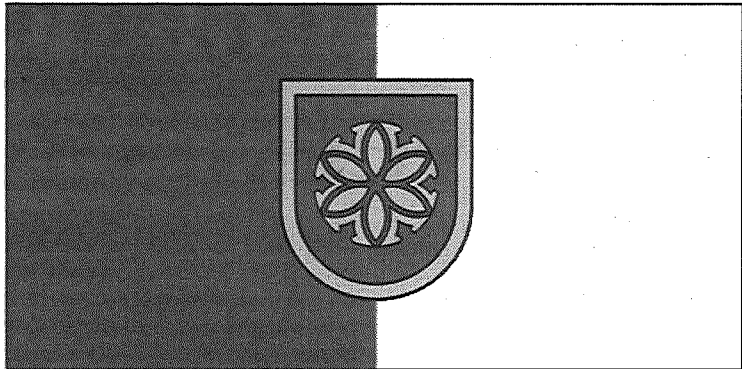
Nelielu vienreizēju pabalstu — 20 latus gadā — kurināmā iegādei piešķir Aglonas novadā. To saņem trūcīgas personas vai ģimenes neatkarīgi no ģimenes locekļu skaita, kas ir Aglonas novada domes īpašumā esošus dzīvokļus vai mājas. Kā informēja Aglonas novada domes sociālā dienesta vadītāja Velta Paškeviča, nauda paredzēta apkures izdevumu segšanai vai kurināmā iegādei.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Riebiņu novada ģerbonī un karogā — rozete

● Riebiņu novada ģerbonis.

● Riebiņu novada karogs.

2009. gads RIEBIŅU novadā noteikti ieies vēsturē ar to, ka administratīvā vienība — Riebiņu novads — oficiāli ieguva savu ģerboni un karogu, ko tā paša gada 18. novembrī Stabulniekos, Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienas ietvaros, svinīgi iesvētīja.

Kā informēja Riebiņu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Rolands Naglis, diskusijas par vienotas novada simbolikas nepieciešamību uzsāktas 2005. gadā. Sešiem pagastiem: Riebiņu, Rušonas, Silajāņu, Stabulnieku, Galēnu un Sīļukalna pagastiem apvienojoties, tika izveidots jauns administratīvais veidojums — Riebiņu novads, bija vajadzīga sava simbolika un atpazīstamība citu Latvijas administratīvo vienību starpā. Līdz apvienošanās brīdim nevienam no šiem pagastiem nebija sava ģer-

boņa, karoga vai logotipa, tādēļ tika pieņemts lēmums izsludināt konkursu par novada simbolikas radīšanu no jauna. Pirmais mēģinājums bija 2006. gadā, kad tika organizēts konkurss par novada simbolikas izstrādi, taču iedzīvotāju piedāvātie varianti neguva atsaucību novada domē, kā rezultātā šis jautājums tika atlikts.

2008. gada pavasarī tika izsludināts konkurss «Riebiņu novada logotipa — ģerboņa — karoga skīču ideju konkurss», kurā piedalījās astoņi autori ar deviņiem darbiem. Izveidotā konkursa komisija par uzvarētāju noteica dizaina biroja «Peci ezeri» mākslinieces izstrādāto novada simboliku, kur tika atainotas Riebiņu novada teritorijā esošās Pastaru vēdzirnavas, kas ir vienreizējas ar to, ka ir vienīgās Latvijā rekonstruētās holandiešu tipa vēdzirnavas, bet simboliski

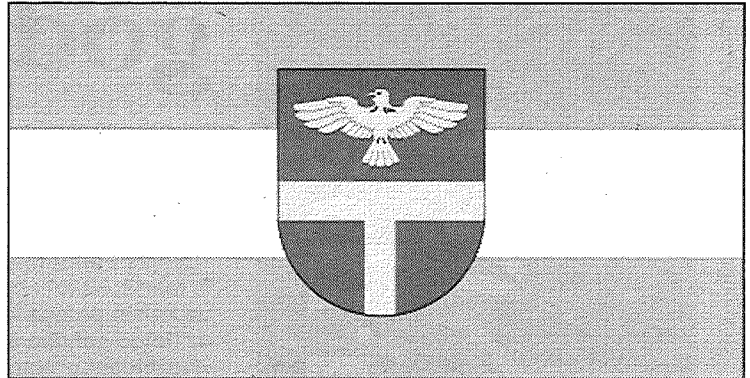
tās ataino novadā esošos sešus pagastus, kas ir gatavi kustībai, rotācijai, attīstībai un darbam.

Nākamais solis bija ģerboņa un karoga, kurā tika iekļautas vēdzirnavas, apstiprināšana Heraldikas komisijā. Taču komisija noraidīja šos ģerboņa un karoga variantus, lūdzot izstrādāt jaunus.

Konkursa uzvarētāji — dizaina biroja «Peci ezeri» mākslinieki turpināja darbu, kā rezultātā tapa attēlā redzamie Riebiņu novada ģerbonis un karogs. 2009. gada 5. jūnijā Heraldikas komisijā to oficiāli apstiprināja un reģistrēja Ģerboņu reģistrā.

Novada logo ir saglabājis dzirnavu attēls, savukārt ģerbonī un karogā ir redzama rozete — logu izgreznojums, kas daudzviet skatāms Latgalē, tostarp Riebiņu novada teritorijā.

Livānu ģerbonī cīrulītis pārtapa par vanadziņu

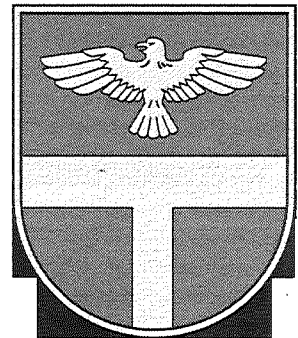

● Livānu pilsētas karogs.

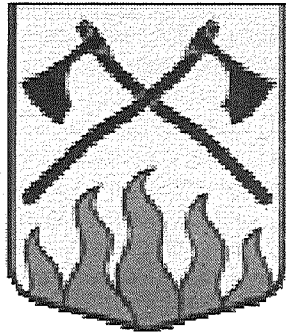
LIVĀNU pilsētai savs ģerbonis bija izveidots 1938. gadā, atjaunots tas tika 1996. gadā. Heraldikas komisija to apstiprināja 2003. gadā. Vienlaikus tika apstiprināts arī Jersikas pagasta ģerbonis. 2010. gadā apstiprināts Livānu novada ģerbonis.

Livānu novada domes priekšsēdētāja padomniece juridiskajos jautājumos Renāte Šmukste «Novadniekam» pastāstīja, cik interesanta ir novada ģerboņa veidošanās vēsture. Pašos pirmssākumos, 1938. gadā, pilsētas ģerboni bijis redzams putns, kam spārni taisnā līnijā, galviņa ar knābīti vērsta augšup. Ģerboņa aprakstā runa ir bijusi par cīrulīti, bet, kā izrādās, galīgajā variantā tas apstiprināts kā vanadziņš. Kad Livānu pilsētas ģerbonis tika atjaunots un apstiprināts jau atjaunotās Latvijas neatkarības laikā, tika nedaudz mainīta ģerboni redzamā putniņa galviņas un knābiša lenķis, kā arī precizēts spārnu vēziens. Tagad tas jau vairāk atbilda atjaunotajā aprakstā minētajam vanadziņam.

Sākotnēji Livānu novads izveidojās no pagastiem, kam nebija savu ģerboņu, bet 2009. gadā tas paplašinājās, un klāt nāca arī Jersikas pagasts, kam bija savs apstiprināts ģerbonis. Lai Livānu pilsētas ģerboni attiecībā uz visu novadu varētu izmantot pēc jaunā, paplašinātā novada izveidošanas, vajadzēja izveidot vai nu jaunu ģerboni, vai ar kādu elementu papildināt esošo, jo nevienam no atsevišķās teritoriālās vienības ģerboņiem nevarēja dot prioritāti. Iedzīvotāju aptaujā tika noskaidrots, ka viņi vēlas, lai par novada ģerboni top attiecīgi papildināts Livānu pilsētas ģerbonis. Renāte Šmukste stāstīja, ka jaunā novada ģerboņa tapšanas laikā iecerētais saskaņots ar Heraldikas komisiju, kamēr atrasts abām pusēm piemērots variants — līdzšinējais pilsētas ģerbonis papildināts ar sudraba krāsas pavedienu apmali. Kopumā māksliniece Svetlana Kuļgajeva izstrādājusi vairākus ģerboņa variantus, taču tie tika noraidīti, jo izrādījās, ka jau esošā pilsētas

● Livānu novada ģerbonis ar vanadziņu un sudraba pavedienu apkārt.

● Jersikas pagasta ģerbonis saistīts ar vēsturi un seno Jersikas valsti.

ģerboņa elementiem jaunus nedrīkstēja pievienot.

Livānu pilsētas ģerboņa fonā ir zilā Latgales krāsa, laukumā — sudraba sijaspālis, virs tā — sudraba vanadziņš, bet novada ģerboni šiem elementiem apkārt sudraba pavediens. Pālis simbolizē upes Dubnu un Daugavu, kuras heraldiskā vairodziņa vidū savienojas.

Jersikas pagasta ģerbonis apstiprināts 2003. gadā, tajā sudraba laukā redzami divi melni, sakrustoti kara cirvji, zem tiem piecas sarkanās uguns mēles.

Livānu pilsētas vai Jersikas pagasta ģerboņus var lietot attiecīgajās administratīvajās teritorijās, tāpat kā Livānu pilsētas karogu. Pilsētas karogs ar pilsētas ģerboni uz zili balta fona — apstiprināts 1996. gadā. Novadam nav sava karoga.

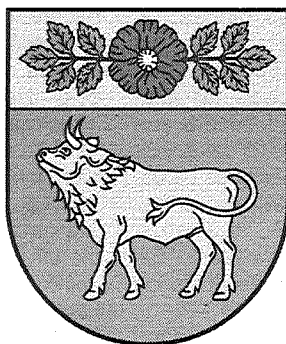
Novada ģerbonis tiks lietots kā logo lietvedībā, uz veidlapām. Ģerboni var izmantot arī telpu noformējumā, kā suveniru, dažādos pasākumos.

Vārkavas novada ģerbonī — sudraba bullis

VĀRKAVAS novada ģerboņa pirmajā variantā bija iekļauta aboliņa lapa, tādējādi norādot uz lauksaimniecisko ražošanu, ar ko pārsvarā nodarbojas šajā pašvaldībā, pastāstīja Maija Praņevska, Vārkavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste. Valsts Heraldikas komisija tomēr šo variantu noraidīja. Darbs ģerboņa izstrādē turpinājās, un 2010. gada jūlijā Heraldikas komisija atzina, ka Vārkavas novada domes atkārtoti iesniegtais ģerboņa attēls un apraksts atbilst heraldikas prasībām.

Vārkavas novada domes ģerbonī redzams sudraba bullis ar zelta ragiem, virs galvas — mežrozītes zieds ar lapām dabiskās krāsās. Bullis simbolizē lauksaimniecisko ražošanu, bet mežrozīte to, ka šajā novadā ļoti daudzi nodarbojas ar bioloģisko saimniecību. Mežrozīte ir augs, kas izsenis augusi pie lauku mājām.

Pagaidām dome nav izlēmusi, vai pirmo iecerēto ģerboņa variantu — aboliņa trīslapīti lietot kā logo.

● Vārkavas novada ģerbonis pauž, ka vietējie iedzīvotāji nodarbojas ar zemkopību.

Vai Preiļu krauklis «pārcelsies» uz novada ģerboni?

11. februārī PREIĻU atzīmēja 83. dzimšanas dienu, kopš Preiļiem piešķirtas pilsētas tiesības. Lai veicinātu katras pašvaldības atpazīstamību, celtu godā vietējo vēsturisko mantojumu, agrāk pilsētas un pagasti, bet tagad — novadi, izvēlas ģerboņus ar savai teritorijai raksturīgiem simboliem. Preiļu pilsētas ģerboni 1938. gadā 30. septembrī apstiprināja Valsts prezidents Kārlis Ulmanis, pastāstīja Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle. Tajā atēlots zelta laukā uz labo pusi pagriezies melns krauklis — gudrības, drosmes un spēka simbols. Šī putna attēls ģerbonim izraudzīts tāpēc, ka Preiļu ilggadējo īpašnieku — Borhu dzimtas — ģerbonī bija attēloti kraukļi — gudrie, uzmanīgie, drošsirdīgie,

spēcīgie un arī kauslīgie putni.

Pēc Preiļu novada izveidošanas 2002. gadā pašvaldība bija nolēmusi apstiprināt novada ģerboni, atstājot tajā kā vienu no vēstures simboliem kraukli, bet pievienojot klāt attēlus, kas raksturīgi lauku teritorijām. Heraldikas komisijā Rīgā tika aizstāvēta jaunā ģerboņa ideja, tomēr komisijas locekļi ierosināja ģerboņa projektu pārstrādāt, papildinot to ar visai Latgalei raksturīgu simboliku. Tajā laikā turpinājās pašvaldību reforma, Preiļu novadu bija nolemts paplašināt, tāpēc ģerboņa izveides darbs tika atlikts.

2009. gadā Preiļu novadam pievienojās Pelēču un Saunas pagasti. Viņiem savu apstiprinātu ģerboņu nebija. Pašlaik ir iecere izsludināt konkursu Preiļu no-

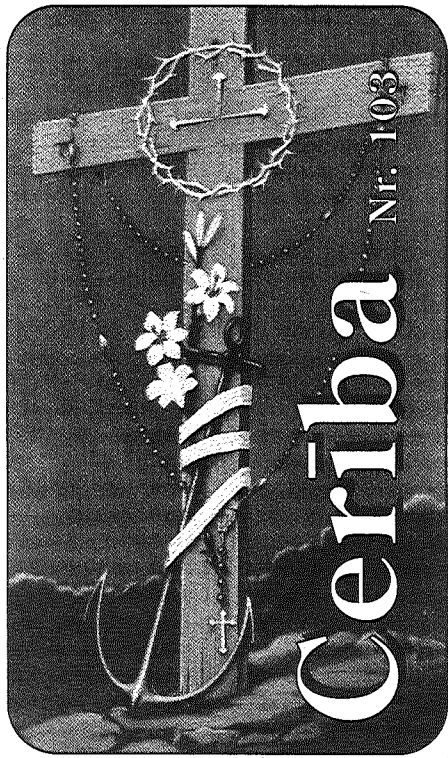
● Vai Preiļu pilsētas ģerboņa galvenajam «varonim» — krauklim — būs lemts apmesties arī novada ģerbonī?

vada ģerboņa, karoga un logo izveidošanai, ņemot vērā gan pilsētas, gan lauku vēsturisko mantojumu un šodienas galvenās vērtības.

Aglonas novadam sava ģerboņa pagaidām nav

Ar laiku arī AGLONAS novadam būs savs Heraldikas komisijas apstiprināts ģerbonis un karogs, «Novadniekam» stāstīja Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Pašlaik turpinās darbs pie skīču izveides. Novada domē no līdzšinējiem priekšlikumiem par to, kādai būtu jāizskatās pašvaldības simbolikai, neviens neesot guvis atbalstu.

Lūgšana

Mūsu Tēvs, kas esi Debesis, dāvā mums žēlastību būt brāļiem un turēt svētu Tavu vārdu, visā rikojošies žēlsirdīgi. Lai nāk pie mums Tava valstība — taisnīguma, mīlestības un miera Valstība. Lai mēs iemācāmies pildīt Tavu gribu un šeit, virs šīs zemes, mīlēt cits citu tā, kā Tavi bērni mīl cits citu Debesis.

Dāvā visiem cilvēkiem dienišķo maizi, kā arī ticības maizi, cerības maizi un mīlestības maizi. Un dāvā žēlastību atteikties no jebkāda naida un jaunatmības. Nepieļauj, ka mēs pierastu pie sašķeltības, piedod, ka tā starp mums pastāv mūsu lepības un neticības dēļ un tādēļ, ka mūsos trūkst sapratnes un mīlestības.

Uzturi modru mūsu apziņu: grēks ir tas, kas šķel to visu, ko Tu esi vienojis. Neievēd mūs kārdināšanā, ka mēs ļautu nocietināties savai sirdij, pasargā mūs no kārdinājuma, ka mums sāktu šķīst pieļaujami jebkas tāds, kas ieļāuno pasauli un ir apvainojums Tavai mīlestībai.

Mūsu Tēvs, dāvā mums žēlastību, lai mēs visi dzīvojam kā Tavi bērni.
Āmen

Gavēnis — lai cilvēki godam sagaidītu Kristus uzvaras svētkus

Tuvojas Pelnu diena, kas šogad būs 9. martā. Katoļu baznīcās svētīs un kaisīs pelnus krusta veidā uz ticīgo galvām ar vārdiem — «Nožēlojiet grēkus un ticiet Evaņģēlijam!» vai «Atceries, cilvēk, ka esi puteklis un par putekļiem pārvērties!»

Pelni ir iznīcības, pazemības, grēku nožēlošanas, atgriešanās un gandarīšanas simbols. Tāpēc pravietis Joels sauc: «Atgriezieties pie manis no visas savas sirds ar gavēšanu, asarām un raudām.» Tas ir nopietns pārdomu laiks par savu dzīvi, savām kļūdām, grēkiem un rīcību, kas mūs kavē pilnvērtīgi dzīvot. Tāpēc Baznīca šīn laikā rīko rekolekcijas, aicina biežāk apmeklēt dievnamus, iet pie bikts un vienoties ar Jēzu Vissvētākajā Sakramentā.

Gavēnis ir tikpat vecs, cik pati cilvēce. Jau Paradīzes dārzā pirmcilvēkiem bija aizliegts ēst no laba un ļauna pazišanas koka augļiem: «Neēdiet no tā un neaizskarīet to, citādi jums jāmirst.» Čūska, kas ir visa ļaunuma un grēka iemiesojums, teica sievietei: «Nē, mirt jūs nemirsiet, bet Dievs zina, ka tajā dienā, kad jūs no tā ēdisiet, jūsu acis taps atvērtas un jūs būsiēt kā Dievs, zinādami labu un ļaunu.» Ieva ēda tos augļus un deva vīram. No tā laika zuda Paradīze uz zemes un cilvēki tika padoti slimībām, ciešanām, grūtībām un nāvei. Pie tam cilvēkam pašam ir jāiztur sīva cīņa starp labo un ļauno, starp patiesību un maldiem, starp stipru pārliecību un šaubām.

Par Ninivi, senās Asīrijas galvaspilsētu, senos ķīlrakstos teikts: «Tā ir tik liela, ka to var apstaigāt tikai trijās dienās, un zidaiņu, kas nevar atšķirt labo roku no kreisās, ir vairāk nekā 120 000, bet tirgotāju tikpat, cik zvaigžņu debesis, tās valdnieki tik rījīgi kā siseri... Tā ir pilsēta, kas dzīvo bez rūpēm, kas savā sirdī saka: «Es un tikai es, un citas nav.»» Ninives bibliotēkā atrasts šumeru tautas eposs par Urukas valdnieku Gilgamešu, tajā teikts: «Tu, Gilgameš, pildi savu vēderu. Esi jautrs, dienu un nakti rīko dzīres. Ik dienas dejo un līksmojies.»

Uz šo pilsētu Dievs sūtīja pravieti Jonu (apmēram 793. — 753. gadā pirms Kristus) un tam teica: «Celies un ej uz Ninivi,

un skubini ļaudis uz grēku nožēlu, tāpēc ka ļaunums ir pārāk liels manā priekšā!» Jona staigāja pa pilsētu un sludināja: «Vēl četrdesmit dienas un Ninive tiks izpostīta.» Pilsētas iedzīvotāji apģērba asar drēbes un nožēloja savus grēkus. Arī ķēniņš nožēloja par saviem grēkiem un pavēlēja, lai visi lūdz Dievu un atgriežas no ļauna.

Tā viņi žēloja par saviem grēkiem un atgriezās, tad arī Dievs apžēloja šo pilsētu. Jona saskaitās, ka Dievs nesoda pilsētu, tāpēc Dievs viņam atgādāja: «Un kā tad man nebūtu žēl Ninives, tādās tik lielas pilsētas, kurā ir vairāk nekā 120 000 cilvēku, kuri vēl nespēj atšķirt, kas ir labs un kas ir ļauns, un vēl daudz loqu.»

633. gadā pirms Kristus mira Asīrijas valdnieks Ašurbanipals. Viņa laikā Ninive sasniedza savus ziedu laikus. Pagāja divi desmiti gadu, paverdzināto tautu pacietības mērs bija pilns. Tās sacēlās un kopīgiem spēkiem satrieca Asīrijas valsti un Ninivi nopostīja. Ninives ķīlraksti par to raksta: «Pacelsies pret tevi graužošais veseris... Pa ielām traucas kaujas rati, tie dārd uz laukumiem... Upes vārti atveras un pils sabruk... Grābiet sudrabu, grābiet zeltu, jo bezgala daudz tur brīnišķīgu mantu un dārgu trauku.»

Lai novērtētu kāda darba vērtību, mums jāskatās Kristus dzīve un mācība. Pirms uzsākt publisko dzīvi un mācību, Viņš četrdesmit dienas tuksnesī vientulībā nodevās gavēnim, lūgšanām un apcerei. Kad mācekļi nevarēja izdzīt ļauno garu no zēna, viņi jautāja Jēzum: «Kāpēc mēs nevarējām izdzīt?» Jēzus atbildēja: «Šo sugu var izdzīt tikai ar lūgšanām un gavēni.» (Mk.9,29)

Atcerēsimies vēl kādu notikumu no Kristus dzīves. Kad Jāņa Kristītāja mācekļi izteica Jēzum pārmetumu, kāpēc Viņa mācekļi negavē, Jēzus atbildēja: «Vai kāzu viesi var gavēt, kamēr pie viņiem ir līgavainis? Bet nāks diena, kad viņiem atņems līgavaini, tad tajās dienās viņi gavēs.» (Lk.5,35) Kristus atnākšana pie cilvēkiem bija kā kāzu svinības, kad gavēnis nebija vietā. Lielajā Piektdienā, kad Kristus ar krusta nāvi ir paņemts, tad Kristus vēlas gavēni.

Kristus ir nopietni mūs brīdinājis: «Bet skatieties, ka jūsu sirdis kādreiz neap-

grūtinātu pārēšanās, piedzeršanās un šīs dzīves rūpes, un ka šī diena nepienāktu negaidīta.» (Lk.21,34) Šie vārdi attiecas arī uz mums, visiem, ko skāris alkoholiisms, kas ir cilvēces lielākais posts, ne-laime un lāsts. Tagad tam pievienojas narkomānija, toksikomānija, seksomānija. Katru dienu Latvijā vismaz viens cilvēks mirst no pārdzeršanās, vismaz viens «nojūdzas» no alkohola psihozes, vismaz seši izdara bruņotu uzbrukumu, lai steigami iegūtu naudu dzeršanai. Un kas vēl notiek visā pasaulē?

Gavēt nenozīmē vienīgi to, ka mēs piektdienās, Pelnu dienā vai Lielajā Sestdienā atturamies no gaļas ēdieniem (ve-cumā no 21 līdz 60 gadiem jāievēro stingrs gavēnis Pelnu dienā, Lielajā Piektdienā, bet cita vecuma ļaudīm tikai atturēšanās no gaļas).

Gavēnis nav vienīgi atturēšanās zinā-mās dienās no gaļas ēdieniem, bet lai tas vairāk mudina uz atturēšanos, pārvarēšanu un atmešanu ikvienu grēku, ļaunu-mu, nepilnību un atkarību no azartspēlēm vai citām atkarībām, kas var novest līdz traģēdijai.

Lai gavē mūsu mute, kad tā nerunā nekādus necenzētus vārdus, nemelo, ne-laupa citiem godu un nekritizē bez pietie-kama pamata!

Lai gavē acis, ka tās novēršas no visa nepieklājīgā un ieļāunojošā!

Lai gavē ausis, ka tās nesaklausa un neņem prātā visu, ko dzird!

Lai gavē tavas kājas, ka tās nestaigātu gavēņa laikā uz trokšņainām izpriecām, dzīrēm un dejām!

Lai gavē rokas, ka tās neceļas pret svešu mantu un arī pret svešu vai arī savu dzīvību!

Lai disciplinējam savu prātu, gribu un fantāziju, ka mēs tiektos pēc labā, svētā, dievišķā un pilnīgā!

Lai, miruši kopā ar Kristu visam ļāun-am, mēs godam sagaidītu Kristus uzva-ras svētkus — Lieldienā!

Pravietis Joels sauc: «Atgriezieties pie manis ar visu savu sirdi, ar gavēšanu, raudāšanu, vaimanām! Saplēsiet savas sirdis nevis savas drēbes, atgriezieties pie Kunga, sava Dieva! Jo Viņš ir žēlīgs un žēlsirdīgs, lēnprātīgs un gatavs piedot. Viņš nožēlo mūsu postu.»

Dekāns P.Vilcāns

BAZNĪCAS ZIŅAS

Aglonā pirmo reizi svinēja konsekrēto personu svētkus

7. februārī Aglonas bazilikā notika pirmie konsekrēto jeb iesvētīto personu svētki, kurus vadīja Romas pāvesta nuncijs Baltijas valstīs Luidži Bonacci un Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis, raksta «Latgales laiks».

Pāvesta nuncijs konsekrētās personas uzrunāja konferencē, analizēdams pāvestu Jāņa Pāvila II un Benedikta XVI redzējumu, kādai ir jābūt nākotnes Baznīcai un klostera cilvēku lomai tajā.

Konsekrētās personas konferencē runāja par klostera konsekrācijas saglabāšanu mūsdienās un Svētā Gara svētībām klosterī. Konsekrētā persona ir kristietis, kurš Dieva un baznīcas priekšā ir salicis šķīsti-

bas, paklausības un nabadzības svēt-solījumus.

Svētkos piedalījās Euharistiskā Jēzus, Nabadzīgā Bērna Jēzus kongregācijas un Māsu palīdzētāju dvēselēm šķīstītavā kongregācijas māsas, mariāņu, kapucīnu un dominikāņu tēvi un tiberiādas kopienas brāļi un kopienas «Dzīvības Mātes institūts» locekļi.

Notika adorācija un svētā Mise. Pare-dzēts, ka šādi svētki būs arī turpmāk.

Taps pirmais katoļu dievnams Antarktīdā

Ukraini nolēmuši celt baznīcu Antarktīdā. Ukrainas Baznīca ir pirmā, kas iecerējusi celt katoļu dievnamu šajā visaukstākajā zemeslodes kontinentā. Pareizticīgie tur 2004. gadā jau uzcēla 15 metrus augstu dievnamu.

«Kad cilvēks šeit lūdzas, viņš izjūt nepa-rastu pārdzīvojumu,» izteicās Ļovovas un Galicijas arhibīskaps-metropolīts Augus-tīns, kurš šo svētnīcu apmeklēja 2007. ga-dā. Arhibīskaps cer baznīcu uzcelt jau šopavasār, un tā būs mazāka par pareiz-ticīgo. Būvmateriālus uz Antraktīdu pare-dzēts nosūtīt marta beigās.

Pāvesta Šveices gvardei — 505

Šogad aprīlī 505 gadi, kopš izveidota pāvesta Šveices gvarde. Lai varētu kļūt par Šveices gvardu, jāpabeidz jaunkareivju skola, jābūt neprecētam katolim vecumā no 19 līdz 30 gadiem, augumā ne mazākam par 174 centimetriem, ar labu veselību un nevainojamu reputāciju. Minimālais die-nesta ilgums ir 25 mēneši.

Šveices gvardē kalpojošie dzīvo Vatikā-

nā. Laulāties viņiem ir atļauts tikai pēc kap-rāļa pakāpes iegūšanas. Solījumus jaunie gvardi saliek 6. maijā, pieminot 147 svei-ciešu karavīru varonīgo nāvi, 1527. gadā aizstāvojot Romu pret uzbrukumu.

Tezē brāļi Lieldienās viesosies Maskavā

Tezē kopienu vieno cieša draudzība ar Krievijas pareizticīgo Baznīcu. Tā kā šogad Lieldienu svinēšanas datumi sakrīt, tad Tezē kopiena ieplānojsi svētceļojumu uz Maskavu.

Brālis Aloīzs ar pavadoņiem tur uzturēsies no 20. līdz 25. aprīlim. Pievienoties svētceļniekiem aicināti arī jaunieši, tā at-klājot pareizticīgās Baznīcas liturģijas skaistumu un bagātību. Jau agrāk Tezē da-lībnieki ir ciemojušies Maskavā.

Izmantoti preses materiāli

VIENĪGAIS UN AUGSTĀKAIS CILVĒKA PIENĀKUMS IR MĪLĒT DIEVU.

4. marts — svētā Kazimira, Lietuvas un Polijas aizbildņa, diena

«**N**ekas augstmanus tā negodina, nekā nav tik cienīgs prinču augstajam stāvoklim, kā kalpot Jēzum Kristum nabagu personā. Kas attiecas uz mani, tad es uzskatu par savu visaugstāko godu kalpot visvairāk nonievātam nabagam»: tie ir svētā Kazimira (1458—1484) vārdi.

Šī svētā tēvs ir Kazimirs Jogaila — Polijas karalis un Lietuvas lielhercogs; māte — Ungārijas un Bohēmijas karaļa meita Elizabete. Viņu dēls dzima un auga Krakovā, bet vēlāk kā pieaudzis jauneklīs dzīvoja Viļņā. Svētā Kazimira dzīves apraksts ne mazums tiek rakstīts par viņa personību — viņš savu vecāku, karaļa un karalienes, aizbildniecībā tika kristīgi audzināts, mācēja latīņu valodu, bija atbildīgs valsts lietās jau diezgan agrā vecumā, vajadzības gadījumā aizstājot tēvu.

Par svēto Kazimiru ir teikts, ka viņš ir skaistākais zieds, ko ir radījis cīņās pārbaudītais un neizmērojamās bēdās norūdītais Polijas — Lietuvas katolicisms.

Kazimirs, kā saka H. Himmelers, nostājas mums priekšā kā leģendas tēls, un tomēr viņš ir neapšaubāmi vēsturiska persona. Viņš ir miris ļoti jauns un nekad nav nēsājis valdnieka kroni, bet tautai ir kļuvis vairāk pazīstams nekā visi Polijas karaļi un valdnieki, jo viņš tautai ir bijis par priekšzīmi tās ikdienas tikumos. Vienkāršais cil-

vēks nav ne zinājis, ne sapratis, ko dara karaļi un bīskapi, bet tas, ko darījis Kazimirs, ir bijis zināms visiem, un visi ir varējuši rīkoties pēc viņa piemēra.

Ļaudis ir zinājuši, ka šīs valdnieku nama locekļi retāk ir sastopami pilī nekā baznīcā, un no galma ļaudīm ir nākušas valodas, ka viņš pat naktī ceļas un iet uz kapeli, kur paliek vienatnē ar Dievu. Kazimira māte savu dēlu kopš bērnības ir audzinājusi dievbijības un tikumības garā un ar šo pienākumu viņa sekmīgi tikusi galā, jo viņa pati ir bijusi reliģioza sievietē, bez tam Kazimirs bijis

paklausīgas dabas bērns.

Kazimirs ar savu aso prātu ir guvis lielus panākumus zinībās, bet vēl lielāki ir bijuši viņa panākumi tikumos. Starp viņa visraksturīgākajām īpašībām ir bijušas dievbijība un dedzība labos darbos. Visā dzīves laikā viņu nav apraīpījis nevienš netikums un nav apzīlbinājis galma spožums. Būdams karaļa dēls, Kazimirs tomēr ir atzinis tikai vienu titulu — Debesu valstības pilsonis. Tāpēc Kazimirs ir ļoti bēdājies, kad ticis izraudzīts par ungāru karali un tēvs licis viņam šo augsto posteni pieņemt. Toties viņš ir ļoti priedzējis, kad Ungārijas iekšpolitiskie apstākļi nokārtojušies tā, ka viņam valdnieka tronī nav nācies sēsties. Ja Kazimirs vispār ir iejaucies tā sauktajā lielajā politikā, tad to ir darījis vienīgi tāpēc, lai aizstāvētu dzīves grūtībās vai lai atgrieztu Baznīcas vienībā tās atkritušos locekļus.

Sevišķi jūtīgs Kazimirs ir bijis pret Pestītāja ciešanām. Viņš ar patiesu degsmi vēlējis ciest kopā ar Kungu Jēzu. Tāpēc viņš valkāja gandarīšanas tērpu, gulēja uz grīdas, atteicies no bagātām maltītēm un, kur tikai iespējams, vingrinājies klusuciešanās.

Vienlaikus Kazimirs ir bijis liels Dievmātes godinātājs. Vēl būdams pavisam jauns, viņš sacerējis Dievmātei slavas himnu un to katru dienu skaitījis. Himnas noraksts pēc 120 gadiem, Kazimira kapa atvēršanas gadījumā, ir ticis

atrasts nebojāts zem svētā galvas.

Nabagiem šis dižciltīgais ir bijis kā tēvs. Slimniekus viņš apmeklējis mājās un pats tiem piekalpojis. Vai gan citādi tauta savu princi būtu dēvējusi gan par nabadzīgo tēvu, gan par bāreņu aizbildni, gan par apspiesto mierinātāju un aizstāvi?

Lasot svētā Kazimira biogrāfiju, var ievērot, ka pirmais liktenīgais pagrieziens, kas ved karali uz svētumu, notika pēc tam, kad viņš atteicās no karaļa troņa un goda, veltījot savu dzīvi Visssvētākajai Jaunavai Marijai. Otrais pagrieziens notika tad, kad viņš, saslimis ar tuberkulozi, kaut arī vecāku lūgts, atteicās no mātes mīlestības, palika uzticīgs savam izvēlētajam ceļam.

Svētā Kazimira šīs zemes dzīve ir noslēgusies Viļņā. Tur ir viņa kapa vieta (pie kuras vēlāk sāka notikt pirmie brīnumi) un slavenā „Triju roku Kazimira” glezna, kas gleznota ap 1520. gadu. Zem tās ir uzraksts: „Iustus ut palma florebit sicut cedrus Libani multiplicabitur” — „Taisnīgie zaļos kā palmas un augs kā Libānas ciedri” (Ps 92, 13). Ir zināma leģenda, kas liecina, ka mākslinieks, gleznojot šo gleznu, mainījis rokas stāvokli, bet tā brīnumainā veidā atgriezies atpakaļ iepriekšējā vietā. Šī iemesla dēļ svētas Kazimirs ticis gleznots ar trim rokām.

Šī triju roku simboliskā nozīme vēsti svētā Kazimira kā mūžīgi za-

ļojošās palmas paēnas dāsnumu, tas ir, viņa aizbilstošās lūgšanas varenums, kas veltīts visiem viņa tautas trūkcietējiem. Šķiet, ka ir vajadzīgs tikai mazums: „Cilvēk, no visas sirds sauc pēc svētā Kazimira aizbildniecības sev, savai ģimenei, kā arī Tēvijai un ieraudzīsi mazas un lielākas, bet īstas un patiesas izmaiņas savā dzīvē”.

Svētā godu Kazimiram ir piešķīris pāvests Leons X 1521. gadā un kopš tā brīža viņš ir Lietuvas un Polijas aizbildnis, būdams cauri gadsimtiem labs paraugs Baznīcas un valsts vīriem. Viņš vienmēr ir bijis lietuviešu un poļu tautas aizbildnis, lūdzot palīdzību no ugunsgrēkiem, epidēmijām, mēra, tuberkulozes.

Kungs Jēzus vēlas, lai mēs dzīvotu ar Viņa prieku, un tāpēc sūta mums palīgā svētos. Svēto dzīves mums liecina par ikviena kristieša dzīves spirdzinošo un atjaunojošo Kunga prieku, bet viņu lūgšana stiprina Svētā Gara prieka dvesmu mūsos. Tāpēc 4. marts ir līksmi svētki. Mēs varam svinēt ne tikai svētā Kazimira piedalīšanos Kunga godībā, bet arī mūsu prieka stiprinājumu Kungā caur viņa aizbildniecību.

Esam aicināti droši iesaistīties mīlestības apmaiņas straumē: jo vairāk un dāsnāk atdosim, jo dāsnāk saņemsim, un līdz ar to mūsu patiesais prieks kļūst pilnīgāks.

Sagatavoja priesteris
A. Bernāns

Kur meklēt grēka saknes? Devītais Dieva Bauslis

„Te nebūs iekārot sava tuvākā namu. Tev nebūs iekārot viņa sievu, nedz kalpu, nedz kalponi, nedz vērsi, nedz ēzeli un nevienu lietu, kas viņam pieder.” (Izc 20, 17)

„Ikviena, kas skatās uz sievieti, to iekārodams, jau ir pārkāpis laulību savā sirdī.” (Mt 5, 28)

Esmu pārliecināts, ka bieži mēs negrēkojam ar darbiem tikai tāpēc, ka mums nav iespējas sagrēkot. Piemēram, noziedznieks, kas vēlas atbēgties tiem, kas pret viņu liecināja tiesā, nevar padarīt viņiem nekā ļaunā, jo ir aiz augstā žoga un zem nemitīgas uzraudzības. Bet tas taču nenozīmē, ka viņš, nedarot nekā ļauna, ir uzskatāms par labu. Viņa prāts un sirds jau ir nodarbināta ar atbēgtību. Viņš var nemitīgi domāt par to, kā atbēgt, un arī nepacietīgi gaidīt sava ieslodzījuma beigas, lai uzreiz dotos uz nākamo noziegumu. Pirmdzimtā grēka dēļ mums visiem ir tendence vieglāk izvēlēties ļaunumu, nevis labumu. Un šeit sakņojas mūsu grēki — izvēlē.

Pirms notiek kaut kāds grēks, normālā cilvēka prātā parādās ideja sagrēkot — kārdinājums. Nākamais solis ir gribas piekrišana grēkam, un tikai trešais ir pati grēcīga darbība. Kaut arī šis Devītais Bauslis atrodas Dekalogā beigās, tomēr tas nav mazsvarīgs. Šis un arī Desmitais Bauslis aicina mūs ieskatīties sevī. Vai gadījumā nav tā, ka savā prātā un sirdī es jau esmu pievērsies un piekritis grēkam, bet tikai gaidu izdevību sagrēkot?

Mēs visi zinām, ka jebkuru slimību vieglāk ir izārstēt, kamēr tā vēl ir sākuma stadijā. Grūtāk ir tad, kad tā jau ir „lelaista”. Lidzīgi ir ar mūsu grēkiem. Vieglāk ir cīnīties ar tiem tad, kad tikai parādās ideja sagrēkot: „nebūtu slikti, ja...”. Šajā stadijā, kamēr vēl mani nav piekrišanas grēkam, ir viegli pieņemt lēmumu pretoties kārdinājumam. Grūtāk ir tad, kad jau ar gribu esmu piekritis grēkam. Parasti cilvēkam jāliek priekšā stipri argumenti, lai viņš mainītu savu lēmumu. Ja esmu piekritis grēkam, tas nozīmē, ka jau esmu grēkojis savā sirdī, tas ir — piekritu tam, ka grēks ir kaut kas labs un, kad man radies izdevība, es to realizēju.

Ļoti grūti ir atturēt cilvēku, kad pēc pieņemtā lēmuma rodas arī iespēja sagrēkot.

Tas ir gandrīz brīnums. Devītais Bauslis mūs sargā no tā, lai mēs dzīvē neaizietu līdz tādai situācijai, ka nekā nevar pasargāt no grēka.

Kāpēc šis Bauslis skar tieši seksuālo attiecību sfēru? Atļausos nocītēt Katoliskās Baznīcas Katehismu: „Etimoloģiskajā nozīmē, vārds 'iekāre' var apzīmēt ikvienu spēcīgu cilvēka vēlēšanās veidu. Kristīgā teoloģijā šim vārdam piešķirusi īpašu nozīmi: iekāre ir jutekliskās dziņas uzliesmojums, kas pretojas cilvēka prāta darbībai. Sv. Pāvils to raksturo kā 'miesas' sacelšanos pret 'garu'. Iekāre ir pirmgrēka nepaklausības sekas. Tā izraisa nekārtību cilvēka morālisko spēju jomā un, nebūdamā grēks pati par sevi, mudina cilvēku uz grēku”.

Mūsos darbojas tādi paši instinkti kā dzīvniekiem — aizsargāt sevi un aizsargāt savu sugu. Sargājot sevi, mēs tiecamies pēc tā, lai būtu paēduši un arī atrastos drošībā, bet, sargājot cilvēka dzimtu, katram ir dotas seksuālās tieksmes. Instinkti dzīvnieku pasaulē tiek realizēti „automātiski”, tomēr cilvēkam ir vēl viens „mehānisms”, kas izriet no tā, ka esam radīti pēc Dieva attēla un līdzības — mums ir prāts un griba. Tāpēc arī visi instinkti ir padoti prātam un gribai, t.i., tie tiek realizēti ne „automātiski”, bet saskaņā ar to, kā to vēlas Dievs, nevis „akla” daba.

Centīšos to paskaidrot vienkāršāk. Kādreiz man bija iespēja parunāt ar lidmašīnas pilotu, un viņš skaidroja, kā darbojas autopilots. Tā ir speciāla sistēma lidmašīnā, kas ļauj uzdot virzienu, ātrumu, augstumu, un pilotam pietiek tikai kontrolēt, lai viss ir kārtībā. Mūsdienu tehnoloģijas ir tik attīstītas, ka, uzdodot attiecīgus datus, autopilots var pat nolaist lidmašīnu attiecīgā lidostā. Bet ne vienmēr tas ir iespējams, jo, piemēram, ja ir stiprs vējš, tad pilotam jāatslēdz autopilots un jādara tas pašam. Lidzīgi ir ar mūsu instinktiem. Dzīvnieki dzīvo „autopi-

lotā”, bet cilvēkam ir iespēja pašiem pieņemt lēmumus par to, ko viņš darīs. Tāpēc arī ir šis bauslis, ko varētu pārformulēt tā: „tev jāpieskata autopilots un, ja tas ved tevi nepareizā virzienā, tad jāpārslēdz un jāpieņem pareizs lēmums, lai nenotiek katastrofa”.

Tāpēc nepietiek, ka ir Sestais Dieva Bauslis, par ko mēs runājam kādreiz. Cilvēkam nemitīgi jābūt nomodā par savām seksuālām vēlmēm, savādāk, ja nenotiek nekāda grēcīga darbība, tomēr lēmums var jau būt pieņemts, un tad grēks ir izdarīts sirdī. Autopilots pārņem varu par pilotu. Es pamanīju, ka parasti tieši tādi cilvēki, kas degradējas, vairs nav spējīgi kontrolēt savas iekāres un padodas tām ļoti viegli. Ja kāds ne tikai nevalda pār savu seksualitāti, bet arī nevēlas to darīt, var ļoti ātri „nolaieties”, un tad rodas jautājums, vai tāds cilvēks varēs būt laimīgs?

Cilvēka miesa un tās vajadzības, protams, nav paši sevi ļauni. Liela kļūda ir uzskats, ka cilvēka seksualitāte vai arī citas miesas vēlnes ir ļaunums. Tie par ļaunumu kļūst tad, kad tiek izmantoti tikai un vienīgi savu egoistisko vēlēšanos realizēšanai. Cīņa par sirds šķīstību kā agrākos laikos tā arī mūsdienās ir viena no svarīgākām cīņām. Ja cilvēks izvēlas Dievu, ja atzīst, ka ir radīts pēc Viņa attēla un līdzības, tas ir — radīts, lai mīlētu un būtu mīlēts, tad nevar tikties tikai pēc sava labuma, bet domāt arī par citu līdzcīvēku labumu un būt uzticīgam Dievam.

Cīņa ar iekāri nav viegla. Nevienš nav spējīgs uzvarēt saviem spēkiem, tāpēc, balstoties uz Katehismu, aplūkosim, kādi mums ir „ieroči” šajā karā.

Pateicoties Dieva žēlastībai, ko saņemam svētajos Sakramentos, katram ir iedots šķīstības tikumības „grauds”. Uz to aicināti ir visi. Tie, kas dzīvo vientulībā, klosteros vai arī ir iesvētīti par priesteriem, realizē to caur savu domu un vēlēšanu nemitīgo kontroli, lai nelautu savai gribai piekrist kārdinājumam, bet laulātie — caur savu uzticību viens otram.

Otrā lieta — tā ir mūsu nodomu šķīstība. Ja es apņēmos kaut ko darīt, tad nemitīgi sev jautāju, vai tāda ir Dieva griba? Ja

vēlos laulāties, vai to vēlas no manis Dievs, vai tā ir tikai mana iekāre? Ja gribu būt priesteris, tad kāpēc to gribu? Pat, ja daru kādu labu darbu, tad varbūt meklēju slavu?

Kārtējais „ierocis” ir skatiena skaidrība. Tas nozīmē — vai es pats nemeklēju tādās situācijās, filmās, interneta saitus, attēlus, kas mani var vest uz grēku? Diemžēl mūsdienu kultūra ir tāda, ka nemitīgi mums „uzbāž” nešķīstus attēlus, un jāpieliek lielas pūles, lai cīnītos ar kārdinājumiem un neietu „aiz pūļa”.

Protams, Dievs mums devis tādu lietu kā kaunīgumu. Daudz ir tādu, kas bezkaunīgi stāsta par savām seksuālām uzvarām, par domām, vēlmēm. Tas var arī citus vest uz grēku, jo vājāks padomās tā: „ja drīkst cīnīties, tad man arī”. Bet ko Kristus teica par tiem, kuri ieļausos kādu no cilvēkiem?

Nevar arī paiet garām tādām līdzekļiem kā lūgšana. Kā jau teicu — ar saviem spēkiem nav iespējams uzvarēt kārdinājumu, bet ar Dieva žēlastības palīdzību tas ir iespējams. Tas nenozīmē, ka Dievs manā vietā visu izdarīs, bet Viņš ir ar mani manā cīņā un dod spēku izturēt.

Un beidzot pēdējā lieta — rūpes par to, lai būtu mazāk kārdinājumu no „ārpuses”. Es atceros tos laikus, kad kioskos erotiskā literatūra atradās redzamā vietā, kur to varēja aplūkot visi. Kad tāda rakstura teleprogrammas varēja redzēt dienas laikā. Protams, ka tas viss mainās, tomēr tie, kas vēlas pelnīt uz cilvēciskā vājuma, atrod citas, viltīgas iespējas. Katram kristietim ir pienākums kā savas valsts pilsonim pieprasīt, lai likumdevēji rūpētos, lai sabiedrībā tiešām valdītu tikumīga atmosfēra. Protams, nav iespējams nobloķēt visus interneta saitus ar erotiku, nav iespējams aizliegt žurnālus, jo uzreiz celsies troksnis, ka ir cenzūra, kas aizliegta ar mūsu Satversmi. Bet viss, ko esam spējīgi darīt — jādara. Ļaunums izplatās tieši tad, kad nav labas gribas cilvēku.

Patiesi laimīgs nav tas, kurš dabū visu, ko vēlas vai iekāro, bet tas, kurš seko Kristum. Ja Dievs radīja šo pasauli un cilvēku, tad kurš labāk par Viņu zina, kas ir patiesa cilvēka laime?

Priesteris D. Artjomovs

NEVIENS PIRMS DIEVA TIESAS NAV DROŠS PAR SAVU PESTĪŠANU.

Veselības ministrs par paveikto 100 dienās un komentāri

Pirms nedēļas, 15. februāra numurā, publicējām finanšu ministra Andra Vilka rezumējumu par valdības 100 dienās paveikto finanšu jomā un dažādu nozaru uzņēmēju viedokļus par to. Šoreiz par padarīto saziņas līdzekļiem stāsta veselības ministrs JURIS BĀRZDIŅŠ (attēlā). Ministrs teic, ka laiks, kad viņš stājies amatā, «sakrita ar valsts budžeta sagatavošanas periodu, turklāt finansējums veselības jomai pretēji prognozētajam tika samazināts.» Atskatoties uz padarīto, viņš akcentē būtiskāko. «Novadnieks» savukārt piedāvā nozares speciālistu viedokļus un komentārus.

PIRMĀ LIETA. Noteikta skaidra veselības aprūpes nozares prioritāte — ģimenes ārstu, primārajā aprūpē strādājošo ārstu palīgu un māsu pieejamības uzlabošana un viņu atbildības palielināšana par iedzīvotāju veselības veicināšanu, pacientu ar hroniskajām slimībām un vecu cilvēku aprūpi dzīvesvietā.

«Primārā veselības aprūpe ir visas veselības aprūpes nozares stūrakmens, tādēļ pakāpeniski jāmainās gan pašu ārstu, gan arī sabiedrības attieksmei pret ģimenes ārstu sniegto aprūpi. Tiekoties ar ģimenes ārstu asociācijām, vienmēr īpaši akcentēju primārās veselības aprūpes jomu — tā ir iedzīvotāju veselības rādītājus ietekmējošākā un izmaksu efektīvākā veselības aprūpes sistēmas sastāvdaļa, kurai jāklūst arvien pieejamāka.

Lai to pilnveidotu, šobrīd sadarbibā ar ģimenes ārstiem un Latvijas Pašvaldību savienību norit intensīvs darbs pie papildus pieejamības un kvalitātes kritēriju un ģimenes ārstu novērtējuma apmaksas kārtības izstrādes. Jaunajai kvalitātes programmai varēs pievienoties brīvprātīgi, un tā radīs iespēju prasmīgāk strādājošos ārstus papildus finansiāli motivēt, kā arī popularizēt. Tāpat ģimenes ārstu pieejamības un darba organizācijas jautājumi tiek pārrunāti ar pašvaldību pārstāvjiem, jo tieši pašvaldību darbinieki vislabāk zina savu iedzīvotāju vajadzības un veicamos uzlabojumus. Šis darbs turpināsies līdz rudenim, kad tiks pieņemti konkrēti grozījumi esošajā regulējumā.»

Tikai uz papīra viss ir vienkārši

Ģimenes ārste BERNADETA BELOVA:

«Pasludināt prioritātes ir viena lieta, bet realitātē viss ir krietni sarežģītāk. Pašlaik daudzi ģimenes ārsti strādā vaiga sviedros. Arī tas, ka piešķirts finansējums otras medicīnas māsu algošanai, situāciju neglābj. Ārsti tiek noslogoti arvien vairāk, bet valsts budžeta konsolidācijas ietvaros finansējums samazināts.

Ziemā, kad daudzi slimo ar gripu, citām vīrusu infekcijām, uz pieņemšanu reizēm ierodas ap 50 pacientu dienā. Tādos apstākļos nav iespējama kvalitatīva izmeklēšana. Paies vēl laiks, kamēr pacienti sapratīs, ka daudzos gadījumos viņus var pieņemt pie ģimenes ārsta strādājošā medicīnas māsa — izmērīt asinsspiedienu, noteikt cukura, holesterīna līmeni. Māsiņas ir augsti kvalificētas, profesionālas. Bet pacienti saka, gripu pie daktera. Domāju, ne tik ātri, kamēr cilvēki pieradis un pārliecināsies, ka palīdzēt var arī medicīnas māsa. Manā praksē otra māsa sāka strādāt jau pagājušā gada rudenī, kad ministrija vēl tikai plānoja, ka tā vajadzētu.

Uzskatu, ka ģimenes ārsts ir ne tikai mediķis, bet vienlaikus grāmatvedis, saimnieciskais darbinieks, arī šoferis. Braucu pie pacientiem (liela daļa ir lauku iedzīvotāji) mājās vizītēs, domāju, kādi medikamenti praksei nepieciešami, kad paspēju uzrakstīt atskaites, sakārtot visus pieprasītos papīrus kalnus, vai ar datorsistēmu viss būs kārtībā.»

OTRĀ LIETA. Aktualizēta veselīga dzīvesveida un uztura nozīme sabiedrības veselības saglabāšanā un uzlabošanā.

«Lai uzlabotu sabiedrības veselības rādītājus nākotnē, īpaša uzmanība jāvelta veselīga dzīvesveida, tajā skaitā veselīga uztura, nozīmes aktualizēšanai. Tādēļ ir uzsākta diskusija par dzīvesveida un uztura paradumu maiņu, kas ieguvusi plašu rezonansi sabiedrībā un citu nozaru pārstāvju vidū.

Lai pilnvērtīgi un plašāk iesaistīto lokā vienotos par labākajiem risinājumiem samilzušo sabiedrības veselības problēmu novēršanai, tika pagarināts sabiedriskās apspriešanas termiņš izstrādātajam Sabiedrības veselības pamatnostādņem 2011. — 2017. gadam, lai visi interesenti varētu piedalīties ar konkrētiem priekšlikumiem dokumenta izstrādē. Diskusiju rezultātā ar Latvijas pārtikas ražotājiem un Latvijas reklāmas un mediju aģentūru speciālistiem panākta vienota izpratne par veselīga uztura veicināšanas nepieciešamību. Ražotāji, kā arī reklāmas un mediju aģentūru pārstāvji ir izteikuši gatavību sniegt ieguldījumu cilvēku izglītošanā un informēšanā par veselīgu uzturu, kā arī pašregulējošo mehānismu ieviešanā.

Papildus tam ir uzsākts darbs arī pie alkohola patēriņa pazināšanas un alkoholisma ierobežošanas plāna 2012. — 2014. gadam izstrādes. Jaunākie pieejamie dati liecina, ka 2009. gadā ir būtiski samazinājies alkohola patēriņš, kā arī samazinājies pacientu skaits, kuri cieš no veselības problēmām, kas saistītas ar alkohola lietošanu — aknu ciroze, alkohola izraisītu psihozi, taču nepieciešams turpināt īstenot politiku, kas samazinātu alkohola patēriņu.»

Par lietu vai par krējumeli

SIA «Līvānu slimnīca» valdes priekšsēdētājs VADIMS KRIMANS:

«Piekritu, ka veselīga dzīvesveida un uztura nozīme veselības saglabāšanā ir svarīga, bet par to vajag runāt ar bērniem un jauniešiem skolās, ar viņu vecākiem. Rezultāts būs jūtams pēc gadu desmitiem, nākamajās paaudzēs. Pie tam veselīga ēšana, pareiza gulēšana, sportošana un atturība no alkohola nebūt nenozīmē, ka visi pēkšņi būs veseli un nevajadzēs doties pie kardiologa, ginekologa, ka nebūs onkoloģisku un citu saslimšanu.

Līvānu slimnīcā mūsu iestādes specifika dēļ uzturas smagi slimi cilvēki, kuriem ar veselīgu uzturu palīdzēt nav iespējams. Viņi vēlas zināt, vai paliatīvā aprūpe pastāvēs? Ko es varu teikt — ka slimnīcai līgums noslēgts, bet finansējums ir mazāks, ka medikamenti, produkti, komunālie izdevumi, elektroenerģija kļūst arvien dārgāki.

Godīgi sakot, veselības ministru īsti nesaprotu. Ceru, ka viņš grib kaut ko panākt, izmainīt, bet ko? Tas, kas izskan sabiedriskajā telpā, šķiet tāda pseidoaģitācija. Skumji, bet tā vietā, lai runātu par lietu, diskutējam par pārtikas produktu nosaukumiem. Kāda tur starpība — krējums vai krējumelis? Mūsu valstī pierasts, jo trakāki laiki, jo haotiskāka notiek darbība.»

TREŠĀ LIETA. Veikti pasākumi valsts līdzekļu efektīvākai izmantošanai slimnīcu sektorā.

«Lai uzlabotu līdzekļu izlietošanas efektivitāti un rastu iespēju salīdzināt gan iestāžu administratīvos izdevumus, gan vienādu diagnožu ārstēšanās izmaksas, 2011. gadā P.Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā, Rīgas Austrumu klīniskajā universitātes slimnīcā un Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā, kā arī Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrā un pārējās — kopumā 14 slimnīcās — ieviesta vienota finanšu uzskaites un uzraudzības sistēma.

Papildus no 2011. gada sākuma par vienādu ārstniecības pamata pakalpojumu veikšanu reģionālajām un universitātes slimnīcām apmaksas tarifi ir pielīdzināti izmaksu efektīvāko pakalpojumu sniedzēju izmaksām šo slimnīcu grupā. Resursu efektīvākai izmantošanai un stacionāra ārstēšanas laika samazināšanai kopējā slimnīcu finansējumā ir palielināta ambulatorās aprūpes un dienas stacionāru darbības nodrošinājumam pieejamā finansējuma ipatsvars.

Veselības ministrijas darba grupa, kurā piedalās arī pašvaldību, slimnīcu, nevalstisko organizāciju pārstāvji, ir uzsākusi lokālo un aprūpes slimnīcu darbības izvērtējumu. Darba grupas uzdevums ir izvērtēt pieejamos resursus minimāli nepieciešamās diennakts palīdzības nodrošināšanai, kā arī iedzīvotāju vajadzībām atbilstoši plānveida stacionāra, dienas stacionāra un ambulatoro pakalpojumu apjomu.»

Gribas saprast, uz ko cerēt

Preiļu slimnīcas galvenā ārste VIKTORIJA ŠMUKSTE:

«Man šķiet, šajā jomā pietrūkst kā būtiska — vienošanās starp ministrijām horizontālā līmenī. Piemēram, veselības un labklājības ministriem jābūt skaidrībā, kā tad būs ar visiem slimajiem, vārgajiem, vecajiem cilvēkiem. Kam viņi īsti «pie-der»? Mazās slimnīcas esot jālikvidē. Tam var piekrist, bet, ja nav naudas, no kura gala sāksim? Vai no «biezā», kur ir dārgās tehnoloģijas, vai no «plānā», kur sniedz visparastāko palīdzību vienkāršajiem ļautiņiem?

Pozitīvi ir vismaz tas, ka pašreiz izveidota darba grupa lokālo un aprūpes slimnīcu darbības izvērtējumam. Sastādīts grafiks, kura laikā tiks apmeklētas visas potenciāli slēdzamās slimnīcas. 10. martā šīs grupas pārstāvji būs Preiļos, bet 7. aprīlī paredzēta darba grupas gala sanāksme. Preiļu slimnīca starp citām ir vismazākā pēc sniegto pakalpojumu apjoma, atrodas ģeogrāfiski izdevīgā vietā, tas var būt arī pamatojums, ka cilvēkiem būs pietiekami ērti nokļūt Jēkabpili, Daugavpili vai Rēzeknē. Piemēram, Kurzemes reģions jau tagad ir «tukšs», tāpēc, bezkaislīgi spriežot, cerības uz pastāvēšanu mums ir visai niecīgas.

Man ir grūti iedomāties, kā īsti tiks pamatota katras konkrētas slimnīcas slēgšana. Taču pastāv arī otrs variants — visiem iedos mazlietiņ naudas un velciet savu garu tālāk. Vai tā būs labāk, šaubos. Dzīvot un strādāt neziņā ir vēl grūtāk. Ātrāk gribas saprast, uz ko cerēt.»

CETURTĀ LIETA. Panākts kompensējamo zāļu izmaksu samazinājums un sagatavota sociālā kampaņa «Ārstēties nepārmaksājot!».

«Lai nodrošinātu iedzīvotājiem iespēju saņemt valsts kompensētos medikamentus arī pēc veselības budžeta samazināšanas un pievienotās vērtības nodokļa palielināšanas, tika uzsāktas sarunas ar zāļu ražotājiem un lieltirgotājiem par iespējamajiem problēmas risinājumiem. Rezultātā tika panākta vienošanās, ka šogad ražotāji un lieltirgotāji solidāri segs deficītu, ja nepieciešamais kompensējamo medikamentu apjoms būs lielāks par piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem. Tāpat no četriem līdz vienam procentam samazināts pieļaujamais lieltirgotavas uzcenojums dārgākajiem medikamentiem. Lai panāktu kompensējamo zāļu cenu samazinājumu un līdz ar to uzlabotu zāļu pieejamību lielākam pacientu lokam, ieviesta virkne pasākumu, kas paredz konkurences veicināšanu zāļu ražotājiem, lētāku medikamentu ienākšanu kompensējamo medikamentu sistēmā un ātrāku un efektīvāku sarakstā esošo medikamentu cenu samazinājuma mehānismu.

Savukārt C hepatīta ārstēšanas atvieglošanai, ņemot vērā slimības ārstēšanas smagumu, tās norisi un pacienta līdzmaksājumu apjomu, kas ir viens no augstākajiem kompensējamo medikamentu sistēmā, Veselības ministrija ierosinājusi paaugstināt valsts kompensācijas daļu C hepatīta ārstēšanai no 50 uz 75 procentiem.

Papildus, lai informētu iedzīvotājus par iespējām izvēlēties lētākus līdzvērtīgus efektivitātes medikamentus, šī gada februārī uzsākta kampaņa «Ārstēties nepārmaksājot!».

Skumjš skats uz notiekošo

SIA «Tēraudi-P» vadītājas vietniece ANITA MATISĀNE-RUBENE:

«Mēs, aptieku darbinieki, valdības lēmumus nevaram ietekmēt, taču cenšamies darīt visu, lai samazinātu pacientu izdevumus par medikamentiem, piedāvājot ārsta izrakstītās dārgākās zāles aizstāt ar citu tās pašas grupas medikamentu, kura iedarbība ir līdzvērtīga, bet cena — lētāka.

Ik dienu aptiekā iegriežas desmitiem un simtiem apmeklētāju. Nošausminās par zāļu cenām, un visu, kas viņiem sakrājies uz sirds, tad noklausāmies mēs. Diemžēl izmainīt neko nevaram, tikai ieteikt, palīdzēt ar padomu. Pašreizējā situācijā visgrūtāk kļūst pensionāriem, jo vecie cilvēki cenšas vispirms samaksāt par dzīvokļa apkuri, segt citus komunālos maksājumus. Arī zāles viņiem vecuma slimību dēļ ir tikpat nepieciešamas kā maize. Skumjš skats...»

DAUGAVPILS

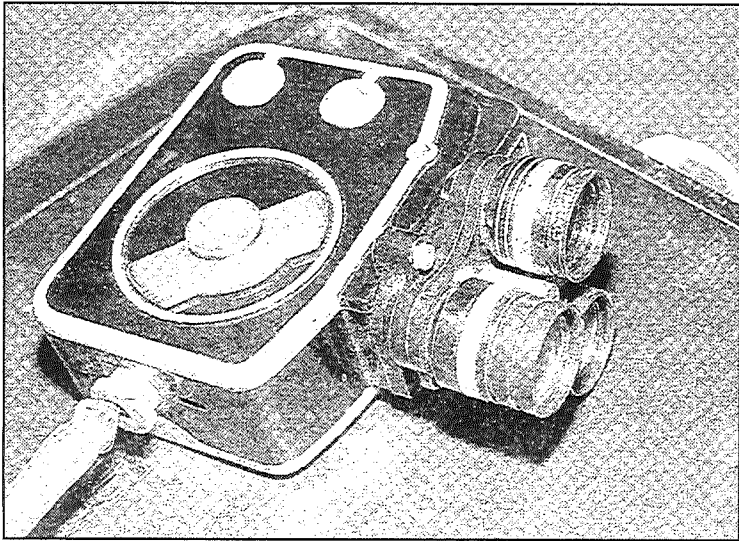
Daugavpīlētis, kurš iemūžināja Haleja komētu

Pirms 80 gadiem Daugavpīlē dzimis Longins Garkulis, kurš vēlāk kļuva par pirmo amatieri Latvijā un otro Padomju savienībā, kam izdevies iemūžināt fotogrāfijā Haleja komētu. Šis fakts viņam gan neatnesa nedz slavu, nedz atpazīstamību. Reti kurš zina, ka viņš izveidojis vērtīgu foto un vidēs arhīvu ne tikai par saviem pētījumiem astronomijā, bet arī par Daugavpīlē vēsturi, kas tagad vientulīgi vada dienas kopā ar sirmgalvi.

Grīvas pirmatnācēji

Longina pirmie dzīves gadi pagāja Gajokā. Tēvs Vladislavs Garkuls-Gorevičs bijis ļoti labs galdnieks, gatavojis mēbeles lieliem priekšniekiem pilsētā. Savukārt māte Vaclava bijusi šuveļa. Vecāki nokārtojuši bankā aizdevumu un sāka celt Grīvā māju. Longins labi atminas to laiku, kad tika būvēts pirmais Grīvas tilts un tapa arī Grīva. Atmiņā viņam palikuši arī kara gadi, kad vācu lidmašīnas lidojušas pāri bumbot Krieviju. Pie tilta stāvējuši zenitlielgabali. Vācu laikā vēl pirms izvešanām ebrejiem uz drēbēm bijušas izsūtās Dāvida zvaigznes un viņi nedrīkstējuši staigāt pa trotuāriem. Ļaudis runāja, ka drīz pēc ebreju izvešanas ķersies klāt poļiem, kas satrauca viņa ģimeni, kurai dzīslās ritēja poļu asinis. Longins atminas, ka vācu laikā nedrīkstēja klausīties radio. Vācieši atņēma radioaparātu VEF Super, ko tēvs bija nopircis vēl ulmaņlaikos.

Dzīve bijusi smaga. No lietuviešu spekulantiem vecāki pirka dažādas mantas, mamma pāršūva vecās drēbes, lai bērņus var sūtīt skolā. Kad ienāca krievu armija, bijis bīstami palikt mājās, tāpēc uz pāris nedēļām apme-

● Ar šo retro kinokameru tapa vēsturiski kadri.

tušies pie radiem laukos. Kad atgriezies, Daugavpīlē bijusi drūpās, bet Grīva par laimi palika neskartā, arī viņu māja netika izlaupīta.

Dziedot atrada savu otro pusīti

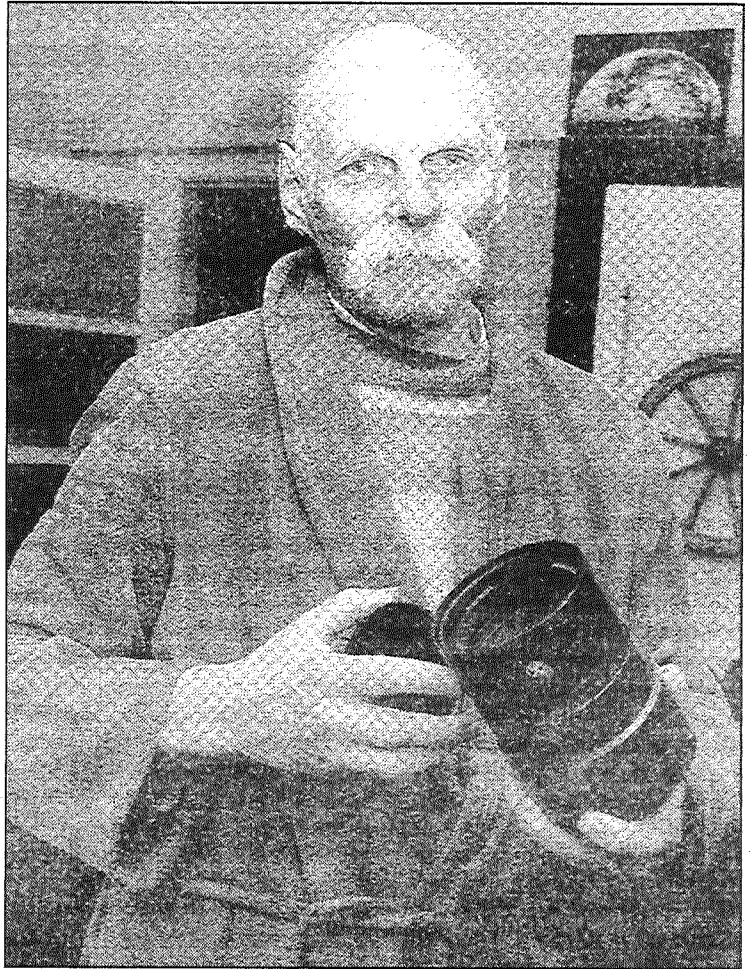
Pēc kara Longins iestājās Latvijas Universitātē, kur ieguva inženiera — elektriķa specialitāti. Pēc norikojuma atgriezās Daugavpīlē, strādāja Austrumu elektrisko tīklu dispečerdienestā, viņa pārziņā bijusi visa Latgale un daļa Sēlijas. Arī brālis Eduards izvēlējies tādu pašu specialitāti, strādāja apakšstacijā Ķīmiķu mikrorajonā.

Ap to laiku tika nodibināts Stanislava Broka vadītais koris, un Longins devās dziedāt. Spilgtākais notikums bija kora dalība Pasaules jaunatnes un studentu festivālā Maskavā 1967. gadā, no kurienes pārveduši sudraba medaļu. Pirmoreiz Longins redzējies melnādainās un dzeltenās rases pārstāvjus, tas bijis liels piedzīvojums. Tieši kori viņš satika savu nākamo dzīvesbiedri Valentīnu, kura visu mūžu nostrādājusi far-

mācijas nozarē. Abi izaudzināja meitu Ināru un dēlu Ēriku. Ināra viņiem dāvinājusi trīs mazbērņus, dzīvo Limbažu apkārtnē, kas sirmgalvim esot kā ārzemes. Par savu dēlu viņš jau 15 gadus neko neesot dzirdējis. Ēriks pabeidzis konservatoriju, bija talantīgs mūziķis, rakstīja dziesmas. Taču reiz nolēma aiziet no tēva mājām un saraut jebkādas sakarus. Pirms dažiem gadiem aizsaulē aizgāja Valentīna, un nu Longins palicis viens ar savām atmiņām.

Astronoms amatieris

Longinu vienmēr vilinājušas nezināmās bezgalīgās tāles, kas vēl nav lidz galam izpētītas, un kur vienmēr vēl kaut ko var meklēt un arī atrast. Vieni no viņa pirmajiem pētījumiem bija sudrabainie mākoņi 70 kilometru augstumā. Rīta agrumā centies tos vērot caur objektīvu un nofotografēt. Attēlus sūtījis žurnālam «Zvaigžņotā Debess». Viņa darbi tika ievēroti, un Longinu uzaicināja piedalīties ekspedīcijai uz Krasnojarskas apgabalu vērot Saules aptumsumu. Tā viņš 1981. gada augustā piedalījās toreizējās Vissavienības Astronomijas un ģeodēzijas biedrības (VAĢB) Latvijas nodaļas grupai un ar vilcienu devās tālajā ceļā. Pirmo reizi viņš ieraudzīja Sibīriju un Saules aptumsumu, ko centās iemūžināt fotofilmā. Toreiz līdzī bijis fotoaparāts Zenit ar teleob-

● No Longina Garkuļa «observatorijas» palikuši vien milzīgi foto teleobjektīvi.

jektīvu un dažādi filtri, lai izvairītos no spilgtās gaismas. Grupa 35 cilvēku sastāvā, ceļā pavadījuši desmit dienas, apmetās kādas skolas kopmītnēs un izraisīja vietējos iedzīvotājos lielu interesi, darbojoties ar savām iekārtām. Longina uzņēmumi izrādījušies vislabākie. Savas fotogrāfijas viņš publicējis dažādos Latvijas un PSRS periodiskajos izdevumos, arī Čehijā, Polijā un pat Dienvidāfrikas republikā. Longins nolēma kļūt par VAĢB Latvijas nodaļas biedru, vēlāk tā pārtapa par Latvijas Astronomijas biedribu. Uz sava šķūņa jumta bija izveidojis nelielu observatoriju, no kuras vēroja debess jumu. Tā viņam 1986. gadā izdevās piefiksēt arī Haleja komētu. Zinātnieki izpētīja negatīvu un atzina, ka tajā redzamā tumšā miglīņa patiesi ir komēta. Tas bija viņa kā amatiera lielākais sasniegums.

«Neveiksme» nesa veiksmi

Longina skapītī ir vesels tehnikas arsenāls. Viens no pirmajiem bija platfilmas fotoaparāts «Komsomoļec», ar kuru varēja iegūt nelielas (6 x 6 cm) fotogrāfijas. Vēlāk nopircis mazformāta fotoaparātu, sāka taisīt krāsu fotogrāfijas, diapozitīvus un pat kino. Longins stāsta, ka labi padevusies zīmēšana, tāpēc izmēģinājis veidot arī multiplikācijas filmas. Viena no tām ar nosaukumu «Neveiksme» pat izpelnījās ievēribu kādā konkursā Ļeningradā. Tā bija par kādu vīru, kurš šauj un nekādi nevar trāpīt mērķi. Savus nedaudzos darbus galvenokārt demonstrēja kolēģiem, bet nu tie pārklājas ar putekļiem.

«Latgales Laiks»

Ksenija Mitušova nosvinēja 112. dzimšanas dienu

10. februārī Latvijas ilgdzīvotāja naujieniete Ksenija Mitušova nosvinēja 112. dzimšanas dienu.

Sirmgalve, kas dzimusi Krievijas cara Nikolaja II laikā, jūtas vesela, dzīvespriecīga, lai gan spēka paliekot mazāk. «Es nezinu, kā izskatās dakteris. Viņš nenāk pie manis, es — neēju pie viņa. Izlieku ar lūgšanu un Rīgas balzāmu zāļu vietā,» saka jubilāre. Līdz šim sirmgalve pati varēja pagatavot ēdienu, šanest malku un iekurt krāsni. Šogad uzradušies galvas reiboņi, mājās darbi neveicams tik raiti, tāpēc palīgā nāk divi dēli, vedeklas un mazbērni.

Jubilejas dienā sirmgalvi apciemoja pastniece, atnesa pensiju, par kuru jubilāre pati parakstījās veidlapā. Viņa stāsta: «Pensija man ir laba. Visu, ko vēlos, jaunākais dēls nopērk veikalā. Man garšo gaļa, dzeru tēju ar cepumiem. Abi dēli un mazbērni klausā uz vārda, trešais dēls dzīvo Baltkrievijā, sen nav bijis ciemos. Grībēju, lai būtu meitiņa, bet piedzima trīs dēli.»

Viņa savā garajā mūžā atminas tikai labo. Jubilārei atmiņā spilgti ir palikusi bērnība 11 bērnu saimē, darbos pavadītā jaunība, laulība 19 gadu vecumā. Tagad viņa ilgojas, lai bērni un kaimiņi ciemotos biežāk, jo gribas parunāties.

Kad sirmgalvei jautā, kā var nodzīvot tik garu un bagātu mūžu, Ksenija Mitušova skaidro, ka cilvēkiem ir jāciens citam citu un nav jādala sabiedrība latviešos, krievos, poļos utt. Ir jāgodā labi padarīts darbs un darba darītājs. Ja tam visam klāt pieliek lūgšanu, tad dzīvei neesot nekādas vainas.

Kseniju Mitušovu apsveica Daugavpīlē novada pašvaldības pārstāvji, pasniegdami nelielu naudas velti, siltu segu un ziedus.

Jāpiebilst, ka šobrīd Naujenes pagasts Latvijā ir ilgdzīvotāju lideris. Janvārī 111. dzimšanas dienu te nosvinēja Genovefa Grustāne.

«Latgales Laiks»

● Latvijas vecākā iedzīvotāja Ksenija Mitušova saņem apsveikumus 112. dzimšanas dienā.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē darbojas anonīmais uzticības tālrunis

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdze Inguna Pužule aicina iedzīvotājus zvanīt uz pārvaldes anonīmo uzticības tālruni 65403399 vai rakstīt uz e-pasta adresi prese@latgale.vp.gov.lv.

Ja jūsu rīcībā ir informācija par kādām nelikumībām un jūs, to nododot policijai, vēlaties palikt anonīmi, zvaniet uz iepriekš minēto tālruni numuru vai arī rakstiet uz e-pasta adresi. Policija uzklausa jūsu informāciju par nelikumībām, piemēram, par tā sauktajām *točkām*, gan arī priekš-

likumus, aizrādījumus, pretenzijas un pateicības.

Ši tālruna līnija darbojas visu diennakti un ir pievienota automātiskajam atbildētājam. Tādēļ steidzamos gadījumos, lai izsauktu policiju, ir jāzvana uz tuvāko policijas dežurdaļu, kā arī 112 vai 02. Zvanot uz anonīmo uzticības tālruni, policija lūdz pēc iespējas skaidrāk izklāstīt jūsu rīcībā esošo informāciju, minot precīzu adresi un konkrētās personas.

Visa saņemtā informācija tiek reģistrēta un nodota Latgales reģiona pārvaldes vadībai, kur tiek izlemts, kas konkrēto ziņojumu izskatīs.

Cik Latvijai samaksāts par Gvantanamo cietumnieka uzņemšanu?

Iekšlietu ministrija (IeM) neatklāj, vai un cik daudz naudas ASV samaksājušas Latvijai par Afganistānā aizturētā bijušā Gvantanamo ieslodzītā izmitināšanu.

«Jebkāda informācija, kas saistīta ar Gvantanamo bāzes bijušā ieslodzītā uzņemšanu un izmitināšanu Latvijā, ir klasificēta,» aģentūrai LETA sacīja IeM preses pārstāve Gunta Skrebele, norādot, ka līdz ar to pilnīgi nekādi komentāri par šo jautājumu netiks sniegti.

Tikmēr igauņu portāls «Postimees», citējot «WikiLeaks» publiskoto ASV diplomātisko sarakstus, nesen vēstīja, ka ASV bijušas gatavas atbalstīt Gvantanamo cietumā ieslodzīto pārvietošanu uz Igauniju, maksājot tai līdz 85 000 dolāru (43 600 latu) par katra cilvēka izmitināšanu un uzturēšanu.

Materiāli «WikiLeaks» datubāzē, ar kuriem «Postimees» iepazinās ar Norvēģijas laikraksta «Aftenposten» starpniecību, liecina par ASV vairākus gadus ilgušiem centieniem panākt, lai Igaunija uzņemtu vienu līdz divus Gvantanamo cietumniekus.

Kā izriet no ASV diplomātu

ziņojumiem. Igaunija jau 2008. gadā noraidīja lūgumu izvietot savā valstī vienu palestīniešu izcelsmes ieslodzīto.

Savukārt Latvija, atbildot uz ASV izteikto lūgumu, 2010. gada februārī nolēma uzņemt vienu bijušo Gvantanamo noņemtnes ieslodzīto, kurš savulaik aizdomās par saistību ar terorismu ticis aizturēts Afganistānā.

Bijušais Gvantanamo ieslodzītais ir Uzbekistānas pilsonis, kurš apliecinājis, ka vēlas tikt

izmitināts Latvijā, ievērot mūsu valstī noteikto kārtību un apgūt latviešu valodu. Vairāk nekā piecu gadu laikā, kurus šī persona bija pavadījusi ieslodzījumā Gvantanamo, netika gūti pietiekami pierādījumi, lai tā varētu stāties tiesas priekšā.

Pirms gūstekņa uzņemšanas Latvijā vietējās valsts amatpersonas apgalvoja, ka šīs personas uzturēšanās un rehabilitācijas izdevumus mūsu zemē pilnībā apmaksās ASV.

Uzņēmēji var deklarēt transportlīdzekļus, izmantojot e-pakalpojumus

Sakarā ar likuma par Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli pieņemšanu CSDD ir nodrošinājusi iespēju juridiskām personām piederošos transportlīdzekļus deklarēt CSDD e-pakalpojumus, ziņo CSDD sabiedrisko attiecību daļa.

Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli nemaksā par transportlīdzekļiem, kurus komersants izmanto tikai un vienīgi savas saimnieciskās darbības vajadzībām un deklarējis CSDD uzturētājā transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā.

To, ka komersanta vieglais transportlīdzeklis atbilst šiem

nosacījumiem, komersants deklarē Ceļu satiksmes drošības direkcijas uzturētājā transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā, izmantojot Ceļu satiksmes drošības direkcijas nodrošinātos e-pakalpojumus.

Sogad transportlīdzekļa elektroniskā deklarēšana veicama līdz 28. februārim. Tie komersanti, kas šajā laikā veic transportlīdzekļa tehnisko apskati, elektronisko deklarēšanu izdara pirms tehniskajai apskatei nepieciešamo maksājumu veikšanas. Turpmāk deklarēšana par attiecīgo kalendāro gadu veicama līdz iepriekšējā kalendārā gada 31. decembrim. Attiecībā uz tādu transportlīdzekļu, kuru komersants ieguvis īpašumā vai turējumā, deklarēša-

na par turpmāko kalendārā gada laiku veicama piecu dienu laikā no transportlīdzekļa reģistrācijas dienas.

Vieglā transportlīdzekļa deklarēšanas brīdī, komersantam būs jānorāda deklarēšanas iemesls – 1) transportlīdzeklis netiks izmantots privātām vajadzībām; 2) tas būs nomas auto; 3) tas būs demonstrācijas auto (dīleriem). Juridiskām personām jāpievērš uzmanību tam, ka pēc atzīmes veikšanas, nodokļa piemērošanas kārtību komersants nevarēs mainīt līdz kalendārā gada beigām.

Lai deklarētu transportlīdzekļus, juridiskām personām iepriekš jābūt reģistrētām kā e-pakalpojumu lietotājiem.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Zagli Preiļos gatavoja velosezonai

Laikā no 11. līdz 13. februārim Preiļos, Liēpu ielā, no kāda nama pagrabtelpām zagli paņēmuši divus velosipēdus, viens no tiem bijis kalnu velosipēds «Maxim Excursion 210». Policija par zādzību uzsākus kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 173. panta 3. daļas par zādzību, ja tā izdarīta, iekļūstot dzīvoklī vai citā telpā.

Preiļu un Rēzeknes iedzīvotāji aizturēti ar viltotu naudu

12. februārī Preiļu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas darbinieki par viltotu 20 latu banknošu izplatīšanu Preiļos aizturēja četru personu grupu. Tie bija Preiļu un Rēzeknes novada iedzīvotāji, vīrieši vecumā no 18 līdz 30 gadiem, iepriekš nebija sodīti.

Par minēto faktu uzsāks kriminālprocess pēc Krimināllikuma 192. panta 1. daļas. Kriminālprocesa ietvaros noskaidroti divi viltotās naudas realizācijas gadījumi — viens 11. februārī kādā spēļu zālē Preiļos, bet otrs noticis 21. janvārī degvielas uzpildes stacijā Riebiņu novadā. Viltotās banknotes ir sliktas kvalitātes un ar acīmredzamām viltotuma pazīmēm. Pašlaik aizdomās turētajiem piemēroti ar brīvības atņemšanu nesaisīti drošības līdzekļi.

Draudēja sievai ar nošaušanu

9. februārī Daugavpils iecirknī tika saņemts izsaukums uz kādām mājām Daugavpils novada Kalupes pagastā. Tur vīrs bija draudējis savai sievai, ka viņu nošaus. Kā ziņo Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdze Inguna Pužule, draudi bijuši reāli, jo 1958. gadā dzimušais vīrietis bijis alkohola reibumā un izšāvis griestos no medību bises. Noskaidrots, ka vīrietis ieroci glabājis nelikumīgi. Policija «strēlnieku» aizturēja un notikuma vietā izņēma gan bisi, gan municiju. Uzsāks kriminālprocess, turpinās izmeklēšana.

Policijas pakalpojumā beidzās ar bēgļu automašīnas avāriju

12. februārī 1991. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu VW Golf, Daugavpils novada Naujēnē brauca ar ātrumu 110 kilometri stundā. Kad Satiksmes uzraudzības rotas darbinieki pieprasīja apstāties, auto turpināja braukt Daugavpils virzienā. Izmetot likumu pa pilsētu, bēglis, vairākkārt rupji pārkāpjot ceļu satiksmes noteikumus, devās atpakaļ Naujēnē virzienā. Stropu meža masīvā, sekojot likumpārkāpējiem, policijas darbinieks no dienesta ierocā izdarīja vienu brīdinājuma šāvīnu gaisā, taču autovadītājs to neņēma vērā un turpināja bēgt. Ceļa Stropi — Krauja 5. kilometrā, mēģinot apdzīt priekšā braucošo automašīnu, autovadītājs netika galā ar transportlīdzekļa stūri, mašīna nobrauca no ceļa un apgāzās. Automašīnā bez vadītāja bija vēl trīs pasažieri — viens 1991. gadā dzimis jauniešs un divi 1995. gadā dzimuši puīši. Laimīgā kārtā negadījumā cilvēki necieta.

Kā tika noskaidrots, jaunieši bēga no policijas, jo automašīnā atradās iepriekšējā dienā Krāslavā nozagtas mantas, kuras puīši veda uz Daugavpili realizēt. Zādzību Krāslavā viņi bija pastrādājuši Sporta ielā, iekļūstot kādā dzīvoklī pirmajā stāvā pa uzlauztajām balkona durvīm. Nozagtas mantas bija dažāda sadzīves tehnika, tostarp televizors un dators.

Policijas pārstāve informē, ka tagad četrtni gaida kriminālatbildība pēc Krimināllikuma 175. panta 3. daļas par zādzību, ja tā izdarīta, iekļūstot dzīvoklī. Savukārt autovadītājam nāksies atbildēt arī par ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanu, transporta līdzekļa vadīšanu bez noteiktā kārtībā iegūtām vadītāja tiesībām, bez transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentiem un OCTA apdrošināšanas. Viņu arī gaida tiesa par nepakļaušanos policijas darbinieku likumīgajām prasībām, par ko paredzēts gan naudas sods no 800 līdz 1000 latiem un administratīvais arests no 10 līdz 15 diennaktīm, gan arī aizliegums iegūt vadītāja tiesības uz četriem gadiem. Priecīgs nebūs arī drauga vectēvs, ar kura mašīnu puīši brauca. Turpinās izmeklēšana.

Pakļāva briesmām bērns

12. februārī ap pulksten 12.35 Daugavpilī kravas vilciena mašīnistam nācās pēkšņi bremzēt, lai novērstu uzbraukšanu automašīnai Opel, kura šķērsoja dzelzceļa pārbrauktuvi, kad dega aizlidozošais sarkanais luksofora signāls. Vīrietis tika apturēts uz 10 minūtēm. Mašīnists paspēja piefiksēt gan automašīnas numuru, gan arī to, ka pie stūres sēdējusi sieviete, bet auto salonā bijuši divi bērni.

Pārgalvīgā autovadītāja, kura ar savu rīcību pakļāva dzīvības briesmām sevi un bērnus, izsaukta uz policiju paskaidrojuma sniegšanai. Viņai draud administratīvā atbildība.

Daugavpili, Rēzeknē un Ludzā atrod narkotikas

11. februārī Daugavpilī Kriminālpolicijas biroja darbinieki kriminālprocesa izmeklēšanas gaitā aizturēja kādu 1992. gadā dzimušu vīrieti, pie kura pārbaudes brīdī atrada un izņēma četrus gramus marihuānas. Savukārt pie cita 1990. gadā dzimuša vīrieša pārbaudes brīdī atrada 20 gramus marihuānas. Abi narkotiku tirgoņi aizturēti. Tagad viņus gaida kriminālatbildība pēc Krimināllikuma 253.1 panta par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu un pārsūtīšanu realizācijas nolūkā un neatļautu realizēšanu.

Tajā pašā dienā Rēzeknē kriminālprocesa izmeklēšanas gaitā, veicot kratīšanu 1975. gadā dzimuša vīrieša darbavietā, policisti atrada un izņēma 22 polietilēna maisiņus ar baltu pulverveida vielu (10 gramu metamfetamīna) un elektroniskos svarus. Vīrietis aizturēts. Arī viņu gaida kriminālatbildība.

Iepriekš, 7. februārī, Ludzas novada Cirmas pagasta teritorijā policijas darbinieki aizturēja trīs vīriešus, pie kuriem atrada polietilēna maisiņus ar narkotikām līdzīgu vielu, kas izņemta un nosūtīta uz ekspertīzi. Policija tagad pārbauda arī to, vai vīrieši paši bija lietojuši narkotiskās vielas bez ārsta nozīmējuma.

Savukārt 16. februārī, pārbaudot operatīvo informāciju, Ludzas iecirkņa Kriminālpolicijas darbinieki Ludzā aizturēja kādu 1988. gadā dzimušu vīrieti un pie viņa atrada un izņēma trīs polietilēna maisiņus ar narkotikām līdzīgu vielu. Uzsāks kriminālprocess. Notiek ekspertīze, turpinās izmeklēšana.

Nonāk slimnīcā ar dažāda veida traumām

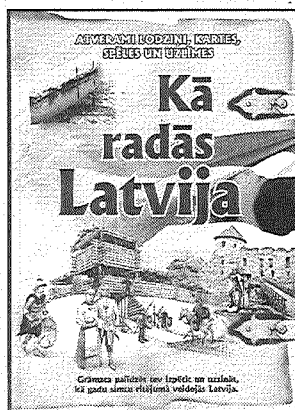
Policijai saņemta informācija no Krāslavas slimnīcas par to, ka palīdzības sniegšanai tur nogādāts 1986. gadā dzimis vīrietis, kuram konstatētas traumas krūšu apvidū. Pacients skaidrojis, ka traumas esot guvis 10. februārī Krāslavas novada Robežnieku pagastā, kad malkas šķūnītī, sniedzoties pēc pagālēm, paslīdējis un atmuguriski uzkrītis dzelzs stienim. Policija pārbauda negadījuma apstākļus.

11. februāra pievakarē slimnīcā pēc palīdzības griezies kāds 1965. gadā dzimis vīrietis, kuram mediķi konstatēja durtu brūci vēderā. Policijas darbinieki noskaidroja, ka cietušajam izcēlušās nesaskaņas ar kādu 1957. gadā dzimušu vīrieti, kurš, būdams reibumā, nesaskaņas nolēmis atrisināt ar virtuves naža palīdzību. Tagad aizdomās turēto gaida atbildība pēc Krimināllikuma 126. panta 1. daļas par tīša vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanu. Turpinās izmeklēšana.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

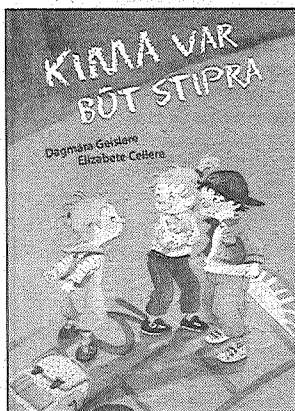
BIBLIOTĒKA IETEIC LASĪTĀJIEM

Preiļu galvenā bibliotēka ar «Novadnieka» starpniecību informē par jaunām grāmatām, ko saņēmusi kā dāvinājumu no SIA «Apgāds Zvaigzne ABC» Zvaigznes grāmatu nama.

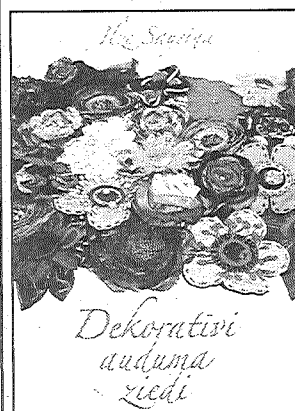
Ineses Bergas grāmata «**Kā radās Latvija**» jaunie lasītāji varēs saņemt atbildes uz dažādiem jautājumiem. Kad Latvijas teritoriju sāka apdzīvot pirmie cilvēki? Kādu valstu un impēriju sastāvā bija spiesti dzīvot mūsu senči? Kā tika izcīnīta mūsu valsts neatkarība?

Vēstures skolotājas Ineses Bergas grāmata domāta tiem jaunāko klašu skolēniem, kuri skolā vēl nav sākuši apgūt vēsturi. Ar vienkāršu tekstu, krāsainu ilustrāciju, ielīmju un interaktīvu spēļu palīdzību tā piedāvās jaunajiem lasītājiem veidot pirmos priekšstatus gan par Latvijas vēstures gaitu un valsts pamatiem, gan par kultūrvēsturisko mantojumu.

Elizabetes Cēberes grāmata «**Kamā var būt stipra**» ir fantastiska, aizkustinoša un iedrosmīnīga grāmata bērniem no piecu gadu vecuma, kā arī vecākiem un audzinātājiem. Autore rosina diskutēt par ļoti smagu tēmu — vardarbību un mobingu bērnu darzā, — sākumskolas skolēnu vidū. Grāmatā ir minēti paņēmieni, spēka vārdi un rīcība, lai sevi iedrošinātu un aizstāvētu, piemēram: droša balsi uzsauc pāridarītājiem «Pietiek!»; lūdz palīdzību apkārtējiem cilvēkiem; ātri mūc projām. Šie ir tikai daži no grāmatā minētajiem paņēmieniem, kā bērns var apturēt pret sevi vērstu agresiju.

Līdztekus apburošām ilustrācijām un emocionālajam stāstījumam grāmata sniedz materiālu sarunām par pašcieņu un pašizsardzību. Tā piedāvā arī praktiskus un vecuma grupai saprotamus iespējamus situācijas risinājumus.

Ar mākslīgajiem ziediem ēģiptietes rotājās jau trešajā gadu tūkstoši pirms mūsu ēras, tie papildina kleitas, cepures, somas, matu sprādzes, jostas un apavus arī mūsdienās. Bagātīgi ilustrētajā **Ilzes Sausiņas** grāmata «**Dekoratīvi auduma ziedi**» detalizētos aprakstos un krāsainos fotoattēlos atspoguļots 17 dekoratīvu auduma ziedu izgatavošanas process soli pa solim, — sākot ar auduma piegriešanu un beidzot ar zieda vidusdaļas rotāšanu. Atliek tikai sekot instrukcijai un papildināt savu garderobi ar elegantu, košu un stilīgu puķi.

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBA

**Sajūtot gāzes smaku,
zvaniet Avārijas dienestam
04 vai 112**

Kā rīkoties dabasgāzes noplūdes gadījumā?

- Nekavējoties izsauciet „Latvijas Gāzes” Avārijas dienestu pa tālruni **04** vai **112**!
- Sajūtot gāzes smaku, izvēdiniet telpu, bet parūpējieties, lai caurvējā neaizsitas logi un durvis, kas var radīt dzirkstelī!
- Pametiet telpu un sagaidiet Avārijas dienestu!

KATEGORISKI AIZLIEGTS:

- Ieslēgt vai izslēgt elektroapgaisojumu un citas elektroiekārtas, lai neizraisītu dzirkstelī;
- Lietot atklātu liesmu (sērkokļus, sveces, šķiltavas utt.).

Lietojot gāzes plīti, neatstājiet to bez uzraudzības!

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29464321.

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus, jaunlopus, piena teļus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, jaunlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Kreditēšana pret nekustamā īpašuma ķīlu.
Tālr. 25441183, 28609904.

SIA „ALVSTRE” iepērk dzīvsvārā:
teles — Ls 0,70 — 0,80;
bullus — Ls 0,80 — 0,90;
govis — Ls 0,50 — 0,80;
piena teļus — Ls 1,00 — 1,60.
Kaušanai un eksportam.
Cenas norādītas ar PVN.
Tālr. 65197414.

Sniega pārslas nokrīt klusi,
Māmulīte aizmigusī.
Baltā smilšu palagā
Savu dzīvi satinusi.

Kad Helēnas Streikes un Lidijas Šatilovas MĀMIŅAI atvērti mūžības vārti, esam ar jums kopā jūsu lielajās bēdās.
Pastoru ģimene

«Policijas kausa 2011» izcīnā triumfēja ģimnazisti

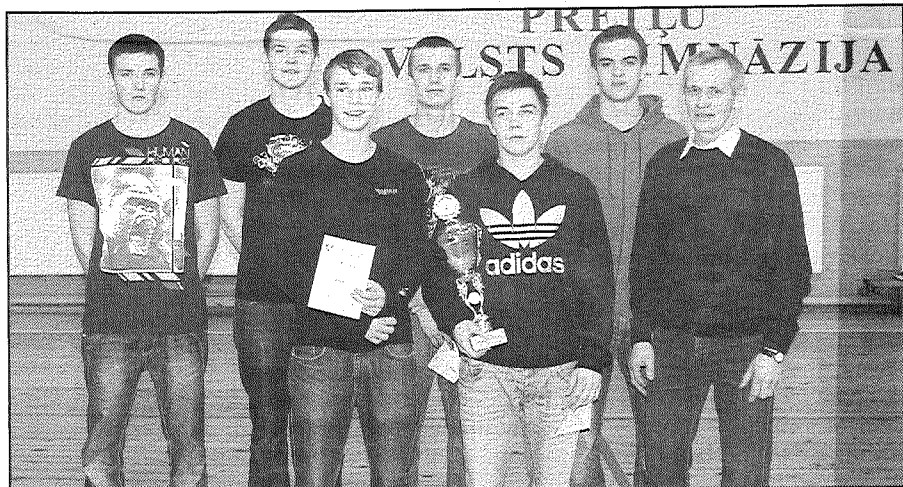
Pagājušajā piektdienā, 18. februārī, Preiļu Valsts ģimnāzijas sporta zālē risinājās Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa rīkotā «Policijas kausa 2011» izcīņa volejbolā.

«Sacensības rīkojam pirmo reizi, tāpēc patikami, ka interesi par turnīru izrādījušas septiņas komandas. Turnīra mērķis — veicināt policijas darbinieku un jauniešu sportiskās aktivitātes, gūt labāku spēļu pieredzi, kā arī celt policijas prestižu jauniešu vidū,» atklājošs sacensības un novēlot veiksmi, teica Preiļu iecirkņa priekšnieks Andrejs Aleksandrov.

«Mūsu darbinieki katru gadu ļoti pierāda sevi dažādās sacensībās iekšlietu sistēmas mērogā. Taču šoreiz esam ņēmuši vērā Iekšlietu ministrijas un Valsts policijas vadības norādījumus iziet, kā saka, ārpus resora robežām. Skolas mūs atbalstīja un pieteica volejbola komandas. Ceru, tā bija laba iespēja jauniešiem iepazīties ar policijas darbiniekiem pavisam no cita skatu punkta. Varbūt kādam no viņiem radīsies interese arī savu nākotnes profesiju saistīt ar sabiedriskās kārtības un drošības sargāšanu,» secinājums dalībnieku iecirkņa priekšnieks.

Par sacensību gaitu un rezultātiem informēja Preiļu iecirkņa sporta koordinatore Dace Liniņa. Kausa izcīņā piedalījās Vārkavas vidusskolas, Riebiņu vidusskolas, Līvānu 1. vidusskolas, Preiļu 2. vidusskolas volejbola komandas. Viena komanda pārstāvēja Preiļu policijas iecirkni, tajā spēlēja Jeļena Kozere, Aldis Pokšāns (viņš arī galvenais tiesnesis), Aldis Kalvāns, Jānis Laizāns, Jānis Melders, Atvars Klodāns, ka arī kolēģis no Daugavpils iecirkņa Artūrs Brakovskis. Mājinieki, Preiļu Valsts ģimnāzija, spēles laukumā sūtīja divas komandas.

Finālā iekļuva Preiļu Valsts ģimnāzijas I komanda un Līvānu 1. vidusskolas spēlētāji. Spēki līdzvērtīgi, arī cīņa bija spraiga, smagi tika gūts katrs punkts. Veiksmē šoreiz bija ģimnāzijas komandas sabiedrotā, ar 2 : 1 uzvarēja PVĢ I komanda, atstājot līvāniešus otrajā vietā.

● Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa rīkotā volejbola turnīra «Policijas kauss 2011» uzvarētāji — Preiļu Valsts ģimnāzijas pirmā komanda ar treneri un sporta skolotāju Feoktistu Pušņakovu (pirmais no labās).

● Preiļu iecirkni volejbola laukumā godam pārstāvēja (pirmajā rindā no kreisās) Aldis Pokšāns, Jeļena Kozere, (otrajā rindā no kreisās) Atvars Klodāns, Jānis Laizāns, Jānis Melders un Aldis Kalvāns.

Trešo vietu izcīnīja Preiļu 2. vidusskolas spēlētāji, ceturtie — PVĢ II, bet policijas Preiļu iecirkņa komandai nācās samierināties ar piekto vietu. Vienīgais mierinājums, ka vēl tālākās vietās atstātas Riebiņu un Vārkavas skolu komandas.

Pirmo triju vietu ieguvēji balvās saņēma kausus un diplomus, bet pārējie «Policijas kausa 2011» dalībnieki — pateicības par piedalīšanos turnīrā. Sacensību rīkotāji izsaka cerību, ka turnīrs kļūs par labas tradīcijas sākumu.